

רשימת ערכי המפתחות

מוראה	אותו ואת בנו
מנחה	איסורי אכילה
מצורע	טעם כעיקר
עמידה בשער נקנור	אישתרי אישתרי
מתעסק	אלל
נבילה	בגדי כהונה
נותר	כהמה טמאה
סוכה	ביאת מקדש
סמיכה	ביצה
נסכים	בשר בחלב
עבודה	גיד הנשה
א. שחיטה	גידים
ב. אם עלו לא ירדו וקלטי' מזבח	הולכה
עבודה לשמה	הקדש
עבירות	הקטרה
עובר ירך אמו	זב - זבה
עור	זכי'
עריות	זריקה
עשה דוחה לא תעשה	א. כללי
פטר חמור	ב. שפיכת שירים
פיגול	ג. שלא במקומו
א. האיסור לפגל, והפסול	ד. פסול עוה שירים
ב. דינים שונים	חולין בעזרה
ג. דיני מחשבת פיגול – כללי	חיבת הקודש
ד. מחשבה בעבודת הדם	חלב
ה. מחשבת אכילה	חצי שיעור
ו. מחשבת הקטרה	טומאה
ז. חצי מתיר	טלפים
ח. קרב המתיר כמצותו	טריפה
ט. מחשבת הינוח	יבום
י. פקע פיגולו	יוצא
פסולי עבודה	ילפותות
	לא תאכלו כל תועבה
	לינה

א. הקרבתה	פרים הנשרפים
ב. נכנס דמה לפנים	ציץ
קרבן יולדת	קבלה (קבלת הדם)
קרבן מעשר בהמה	פסולי קבלה
קרבן עולה	קדשים - קרבנות
קרבן עצים	א. חיוב של "משמרת", והלאו של בכל
קרבן פסח	קודש לא תגע.
קרבן שלמים	ב. אכילת קדשים בטומאת הגוף או
קרבן תודה	בטומאת בשר
קרבן תמיד - השלמה	ג. קרבנו של עכו"ם
קרנים	ד. אכילת קדשים
שגות	ה. פסולי המוקדשים
שחיטה	ו. בעל מום
שכר ועונש	ז. חי'
שיליא	ח. בהמה טמאה
שליחות	קטורת
תמורה	קיפה
תרומות ומעשרות	קרבן בכור
מעשר שני - כללי - חילול	קרבן חגיגת ארבעה עשר
תרי"ג מצות	קרבן חטאת יחיד

מפתחות

אותו ואת בנו

בענין שאם שחט שני בני' ואח"כ שחט את האם סופג ארבעים ולא שמונים, והדמיון של הציוור הנ"ל לאוכל שני כזיתים בהעלם אחד. ודברי הרמב"ם על כגון זה שאע"פ שלוקה רק ארבעים אבל בדיני שמים יש כאן שני לאוין, ושמדבריו יוצא שנקרא שעובר על שתי עבירות ולא אמרינן שנקרא רק שיש שתי סיבות למה יש כאן עבירה אחת. ל' בההערה הראשונה.

איסורי אכילה

טעם כעיקר

דברי הגר"ח שיסוד הדין של טעם כעיקר אינו שהטעם אינו מתבטל, אלא הרי זה בגדר איסור חדש של אכילת טעם שלמד מוכל משרת ענבים. ק"א.

מחלוקת ראשונים אם על טעם כעיקר יש חיוב כרת. ק"א.

שטעם כעיקר אינו בגדר אכילה של "למשחה", ומש"ה מחשבה לאכול אכילה כזאת אינה מפגלת. ק"א.

אישתרי אישתרי

בענין למה לא ילפינן מיבום שלא אמרינן הואיל ואשתרי אישתרי. כ'.

בענין הואיל ואשתרי אישתרי היכא שהאיסור הראשון נדחה, והיכא שהותר, וכן היכא שיש ב' שמות של איסור, וכן היכא שיש ב' סיבות לשם אחד. כ"ח.

בענין אם אמרינן הואיל ואשתרי אישתרי היכא שהאיסור הראשון הותר אפילו שלא מטעם המצוה. כ"ה.

כ"ה.

בענין אם הואיל ואשתרי אישתרי הוא בגדר דחוי' או הותרה. כ"ד.

כ"ד.

בענין אם אמרינן הואיל ואשתרי אישתרי רק באיסורים ששויים בחומר שלהם או האם אפילו כשהאיסור השני הוא יותר חמור. ל"ב.

שבהואיל ואשתרי אישתרי בעינן שיעבור על האיסור השני בעידנא אחת עם האיסור הראשון. ל"ו.

ל"ו.

בענין הואיל ואשתרי אישתרי היכא שבאו שני האיסורים בבת אחת. כ"ד.

כ"ד.

בענין אם הואיל ואשתרי אישתרי מהני להפקיע איסור שכבר חל לפני שחל האיסור השני שהותר. כ"ד בההערה.

כ"ד בההערה.

בענין היכא שאם לא נאמר הואיל ואשתרי אישתרי אז גם האיסור הראשון לא יהי' מותר, והיכא ששפיר יהי' הותר. כ"ד, כ"ה.

כ"ד, כ"ה.

בענין הדין שאם נפלה לפניו יבמה ונתמנה להיות כהן גדול, לא יכנוס: למה לא אמרינן הואיל ואשתרי איסור של אשת אח אישתרי נמי האיסור של אלמנה לכהן גדול. כ' (קטע "ועכ"פ האחיעזר"), כ"ד.

קטע "וכתב כן" וקטע אחרון).

אלל

המחלוקת בין רבי יוחנן וריש לקיש אם אלל (שמצטרף עם הבשר לטמא טומאת אוכלין ולא טומאת נבילה) הוא מרטקא (רבי יוחנן) או בשר שפלטתו סכין (ריש לקיש). קי"ג.

קי"ג.

המחלוקת בין רש"י ור"ת במה היא הכוונה במרטקא. קי"ג.

קי"ג.

בגדי כהונה

הסברא שהיכא שהוא מוכרח להרים את הבגדים ע"י האבנט כי אם לא ירימם יתלכלכו ויהיו פסולים משום מטושטשין, לכו"ע אמרינן שאבנט מיגז גיז. צ"ז*.

בהמה טמאה

בענין שיטת הרמב"ם שהמקריב בהמה טמאה על גבי המזבח לוקה, ע"י בערך בערך קדשים קרבנות.

דברי הרמב"ם שילפינן שבהמה שחסרים לה שני הסימנים של טהרה אסורה, מזה שבהמה שחסר לה סימן אחד הרי היא אסורה.

ע"ו (קטע "והנה מה שכתב" וקטע "ועי' באבן האזל" וקטע אחרון).

בענין אם הטומאה של בהמה טמאה היא ביסודה משום נבילה כי השחיטה אינה מוציאה אותה מידי נבילה לענין טומאה, ואולי גם לא לענין אכילה, אשר לפ"ז יש גם האיסור אכילה של נבילה חוץ מהלאו של אכילת בהמה טמאה, או האם אינה בגדר נבילה אלא הטומאה היא טומאה חדשה.

ע"ו (קטע "והנה ראיתי" וקטע "והנה מה שכתבנו").

דברי הגר"ח שלקלוט (דהיינו ולד פרה שפרסותיו קלוטות) אין דין של מין טמא אלא מיקרי שהוא עצמו טמא ולעולם הרי הוא נחשב מין טהור.

ע"ז.

דברי השט"מ שאין פודים פטר חמור עם קלוט.

ע"ז.

שעל קלוט לא אמרינן שבמע"י אמן הן קדושים.

ע"ז.

בענין מה שהקרנים והטלפים אינם מפגלים ואינם מתפגלים, האם זה כולל גם את החלק שקרוב להבשר שאם חותכים בו יוצא דם. וכן לענין נותר וטמא וטריפה ונבילה ובהמה טמאה.

ק"ה, ק"י (קטע "ועי' ברמב"ם").

בענין אכילת הגידים.

ק"ו.

בענין האוכל שיליא של בהמה טמאה.

ק"י (קטע "ועי' ברמב"ם").

שהאוכל עור אינו חייב משום בהמה טמאה.

ק"י (קטע "ועי' ברמב"ם").

ביאת מקדש

דרכו של הגר"ז בשם הגר"ח בביאור שיטת הרמב"ם שמחוסר כיפורים לוקה מן התורה על אכילת קודש אבל על ביאת מקדש הרי הוא לוקה רק מכות מרדות, דטעמו של הרמב"ם הוא משום דס"ל שמחוסר כיפורים אינו טמא ממש אלא יש בו רק הפסול של טומאה, ועל אכילת קודש הרי הוא לוקה אפילו אם אינו טמא ממש אלא יש בו רק הפסול של טומאה, משא"כ על ביאת מקדש הרי הוא לוקה רק אם הוא טמא ממש.

ל"ה.

עוד בשיטת הרמב"ם הנ"ל, והראב"ד שמקשה עליו, ודברי הר"י קורקוס.

י"א (קטע "מיהו הערל"נ").

שיטת הרמב"ם להלכה שביאה במקצת לא שמה ביאה, אבל אסור מדרבנן ומכין אותו מכת מרדות.

י"א, מ' (קטע "והחזו"א").

עוד בענין שאפילו אם ביאה במקצת לא שמה ביאה מהתורה, אבל בכל זאת אסור חכמים לעשות כן.

ט'.

הסוברים שאין אפילו איסור דרבנן.

י"א (קטע "ועכ"פ אכתי צריכים לדעת").

בענין אם לפי רבינא שסובר בדף ל"ג ע"ב שסובר שעל ביאה במקצת יש רק מלקות ולא כרת, האם גם במחוסר כפרה אמרינן שביאה במקצת שמה ביאה ושהוא לוקה.

מ"ד.

בענין אם החיוב על ביאה במקצת הוא בגלל המקצת מצד עצמו, או האם הוא משום דנחשב כאילו בא כולו. ובענין אם הנפ"מ בין שני הצדדים הוא אם הכנסת

מקצת יותר גדול הרי זה נחשב יותר גרוע מהכנסת מקצת יותר קטן.

י"ב סק"ד, י"ג סק"ו, כ"א.

לפי הצד שביאה במקצת אסורה מחמת המקצת עצמו, האם ביאת כולו הוא רק בגדר הרבה פעמים מקצת, או האם יש שם נפרד של איסור של ביאת כולו.

כ"א.

הקושיא שאפילו אם לא שמה ביאה אבל למה אינו חייב משום מכניס טומאה למקדש.

י"ב.

שיטת הרמב"ם שהמכניס כלי טמא למקדש חייב מלקות ולא כרת, אבל המכניס שרץ או אדם טמא חייב כרת, ודברי הקהלות יעקב על זה. ושיטת הראב"ד שבאין על זה כרת.

י"ב סק"א סק"ה.

דברי האבן האזל שהמכניס חייב רק אם הכניס בדרך ביאה.

י"ב סק"ב.

דברי הקהלות יעקב שהמכניס חייב רק אם הכניס שיעור שהי' יכול לקבל טומאה.

י"ב סק"ג.

דברי הזכר יצחק שעל ביאה במקצת אינו חייב משום מכניס טומאה למקדש כי ידו לחוד אינה טמאה אלא רק כל גופו יחד.

י"ב סק"ד.

דברי המשך חכמה שאינו חייב על ידו כי חייב רק על רובו או כולו.

י"ב סק"ו סק"ז.

מיהו הא ודאי שכדי להתחייב משום ביאת מקדש סגי ברובו, שהרי דנו רק על ביאה במקצת.

י"ב סק"ז.

הקושיא שאפילו אם ביאה במקצת לא שמה ביאה אבל למה אינו חייב משום שוהה בטומאה במקדש, וגדרי האיסור הנ"ל.

י"ג.

קושיית הגר"ח למה מותר למצורע להכניס בהונותיו בדרך הרגיל, הלא יכול הוא להכניסם שלא כדרך ביאה. ותירוצו שהיכא שמותר לשהות בעזרה בטומאה מותר גם לעשות כניסה.

כ"ב.

בענין אם יש מ"ד שסובר שטבול יום דקרי אסור מן התורה להכנס למחנה לוי'.

ט"ו, ט"ז.

דברי רש"י בפסחים שהמ"ד שסובר שטבול יום דקרי אסור במחנה לוי' מהתורה הרי זה מהפסוק שכתוב וכבא השמש יבוא אל תוך המחנה, ודבריו בזבחים שהוא מהפסוק בפר' ביאת מקדש שכתוב וישלחו מן המחנה אשר לפ"ז יש בו גם הל"ת של ולא יבוא אל המחנה שכתוב שם.

ט"ו, ט"ז.

בענין אם מצורע בעל קרי שנכנס למקדש (בלי לומר הואיל ואישתרי לצרעתו אישתרי נמי לקריו) עובר על ב' איסורים או האם הוא עובר רק על איסור אחד אבל מב' סיבות.

ל'.

שיטת הראשונים בענין האיסור דרבנן על טבול יום ליכנס למחנה לוי': שיטת רבינו תם שהכוונה היא רק למקום שמיקרי סמוך לשכינה, והשיטה בתוס' שהכוונה היא רק לעזרת נשים, והדרך שהכוונה היא לכל מחנה לוי'. ושיטת רבינו תם שהיכא שנטמא שם אינו חייב לצאת. ובענין מה שאם נעשה בעל קרי בבית המוקד הולך וטובל וחוזר לשם.

ג'.

בענין אם יסוד האיסור דרבנן של טבול לא להכנס למחנה לוי' הוא שהחשיבו את מחנה לוי' כמחנה שכינה, או האם יסוד האיסור הוא שהחשיבו את הטבול יום כאילו לא טבל.

י"ז.

דברי הגר"ז בדעת הרמב"ם שהאיסור דרבנן על טבול יום להכנס לעזרת נשים הוא איסור ביאת מקדש מדרבנן, משא"כ האיסור על עכו"ם וטמא מת ובוזעל נדה להכנס להחיל הוא רק בגדר מעלה בעלמא, ואין מכין אותו מכת מרדות כמו שמכין לטבול יום שנכנס לעזרת נשים.

י"ח.

שיטת תוס' שמוציאין את הסוטה מחוץ להר הבית שמא תפרוס נדה, וכן מוציאין את הכהן שעבד בטומאה מחוץ להחיל כדי לפצוע את מוחו, ושיטת הרמב"ם

שמוציאין אותם רק חוץ לעזרת נשים.
י"ח.

ביצה

בענין למה שיליא מתפגל עם הזבח משא"כ
ביצים וחלב.

קי"א.

דרכו של החשק שלמה שחלב וביצים
מפגלין את הזבח אבל לא מתפגלין (היפך
שליל ושיליא ומוראה ובשר פרים
הנשרפין), ושוב דחה דרך זה.

קי"א.

בשר בחלב

בענין גידים בחלב.

ק"ו.

בענין שיליא בחלב.

ק"י (קטע "ועי' ברמב"ם").

גיד הנשה

פסקו של הרמב"ם שהאוכל גיד הנשה של
נבילה חייב משום נבילה.

ק"ו.

גידים

הגמ' בביצה דף ז' שהאוכל גידין של
נבילת העוף הרי הוא טהור, והיינו משום
שאינם בגדר בשר.

קי"ג.

בענין מה שגידין אינם מפגלים ואינם
מתפגלים: הדרך שהיינו אפילו לפי המ"ד
שסובר שיש בגידין בנותן טעם, משום
שאינם גופא דזיבחה, ועוד משום שאין
אכילתם בגדר אכילה חשובה, והדרך
שהדינים הנ"ל הם רק לפי המ"ד שסובר
שאינן בגידין בנותן טעם.

ק"ו.

בענין אם אפשר לפגל בגידי הצואר של
עוף שהם רכים וראויים לאכילה.

ק"ו, קי"ג.

בענין מחלוקת רבי יוחנן וריש לקיש אם
אפשר להמנות בקרבן פסח על גידים,
ושמודה ריש לקיש שאפשר להמנות על
גידים שאין סופם להתקשות.

ק"ו.

פסקו של הרמב"ם שגידין שסופן להקשות
אין נמנין עליהן בקרבן פסח ומשמע שאם
אין סופן להקשות שפיר נמנין עליהן.

ק"ו.

פסקו של הרמב"ם שאם נשבר העצם של
בהמה, ובשר או עור חופה את רוב עביו
ורוב הקיפו של העצם, אין הבהמה טריפה,
ושהגידין הרכים אינם נחשבים כבשר.

ק"ו.

פסקו של הרמב"ם שהאוכל גיד הנשה של
נבילה חייב משום נבילה.

ק"ו.

בענין דינים של גידים בנוגע לטומאת בהמה
טמאה, וכן בנוגע להאיסורים של אכילת
בהמה טמאה, אכילת בשר קדשים
בטומאה, נותר, ובשר בחלב.

ק"ו.

הולכה

שיטת הרמב"ם שהמהלך במקום שאינו
צריך הרי זה מיקרי בגדר עבודת הולכה
ומחשבה פוסלת בה.

קכ"ז (קטע "מיהו הגר"ח" ולהלן
שם).

דברי המל"מ שלפ"ז ה"ה שזר פוסל
בהולכה כזו, ושלכאורה הה"נ לשמאל.

קכ"ז (קטע "מיהו עי' במל"מ").

הקדש

בענין אם אפשר להקדיש בהמה לקרבן
סתם בלי לפרט איזה קרבן.

קפ"ד (קטע "ועי' ברמב"ם").

דברי הגר"ח שלהוציא מידי מעילה מספיק
בזה שנעשית עבודת זריקה בהקרבן אע"פ
שאינה זריקה המתרת את הבשר באכילה.

קנ"א (קטע "והנה מדברי הגרי"ז").

הקטרה

דברי המקדש דוד דנראה "דהבשר אסור
באכילה עד שיקריב כל האימורים", ואם
הניח מקצת ולא הקטיר אותו אין הבשר ניתר.

קכ"ד (קטע "ועי' במקדש דוד").

דברי הגר"א קוטלר שבאימורים או אברי
עולה לא אמרינן שאם חסרו פסולים, אבל

עכ"פ הקיום של הקטרותן הוא רק ע"י רובו אשר אז אמרין שרובו ככולו.

"בענין פקע פיגולו" ו' בההערה.

היכא שהעלה כל הקומץ למעלה ומשלה האור ברובו דאמרינן שע"ז נתקיימה מצותו והותרו השירים באכילה, הטעם לזה אינו משום שרובו ככולו, דהיינו שע"י שרובו נקטר חשיב שכולו נקטר (דלפ"ז אולי הי' מועיל הדין של רובו ככולו גם על החלק שנשאר למטה, דאולי גם הוא הי' נחשב כהוקטר וכנעשה מצותו ע"י שהעלה רובו והצית בו את האור), אלא הטעם הוא משום שהכי יליף רבי יוחנן מקרא דכקיטור הכבשן דהיינו שמשלה האור ברובו מיקרי בעצם מעשה הקטרה על כולו.

"בענין פקע פיגולו" ג'.

בענין אם פליגי גם בנוגע להקטרת אימורים או האם באימורים לכו"ע בעינן הצית האור ברובו.

שם.

אע"פ שמספיק בזה שמשלה האור ברובו של הקומץ משום מצות הקטרה אבל יתכן שצריכים שהעלה כולו על המזבח.

"בענין פקע פיגולו" ד'.

ואפילו אם אין צריכים להעלות כולו אבל בודאי אם העלה כולו גם הכזית האחרון נחשב בכלל המצוה.

"בענין פקע פיגולו" ד'.

זב - זכה

המחלוקת בענין אם לענין ביאת מקדש טבול יום זב כזב דמי וטבול יום דבעל קרי כבעל קרי דמי (ואם סוברים שמחוסר כיפורים דוב כזב דמי בודאי שטבול יום דוב כזב דמי).

ה'.

שיטת תוס' שרק לענין פסח הבא בטומאה אמרינן שמחוסר כפרה דזב כזב דמי. וכן גם לענין ביאת מקדש אם הוא זב בעל ג' ראיות לאחר שטבל כיון שהוא גם מחוסר כפרה וגם טבול יום.

י"א (קטע "מיהו הערל"נ), ל"ה.

זכ"י

בענין אם יסוד הדין של שליחות הוא שהשליח נחשב הבעל דבר וכאילו נעשה הוא המשלח, או האם אינו נחשב בעל דבר רק שהמעשה שלו נחשב המעשה של המשלח, או האם אין המעשה נחשב שנעשה ע"י המשלח רק שהמעשה שייך להמשלח.

קפ"ג (קטע "וי"ל" ולהלן שם).

בענין זכ"י מאדם: דברי שו"ת ראשי בשמים שזכ"י מאדם לא מהני אם זכ"י אינה מטעם שליחות, אבל אם היא מטעם שליחות שפיר מהני.

קפ"ג בההערה השלישית.

זריקה

בענין אם זריקה מועלת ליוצא, ע"י בערך יוצא.

בענין מה שדם נפסל בשקיעת החמה, ע"י בערך לינה סק"ב.

א. כללי

ב. שפיכת שירים

ג. שלא במקומו

ד. פסול עושה שיר

א. כללי

דברי השפת אמת שאם נשפך מקצת מן הדם מן הכלי על הרצפה באופן שיש עוד דם, אין מצוה לאוספו, וממילא הרי הוא בגדר דחוי.

צ"ה.

בענין הניתנין בזריקה שנתנן בשפיכה.

קנ"ה - קנ"ט.

ב. שפיכת שירים

דברי תוס' שאין מ"ד שסובר ששפיכת שירים של חטאות חיצוניות מעכבת, ודחו את דברי ר"ת שיש מ"ד כזה.

קס"ב (קטע "והנה לפי מה").

בענין אם שפיכת שירים של חטאות חיצוניות מכפרת.

קס"ב (קטע "והנה יש לעיין").

ב', קע"א.

ד. פסול עושה שירים

בענין האיבעיא אם פסול עושה שירים.

ע"ח - פ"ט.

דרכם של החזו"א והגר"ח שהאיבעיא היא בין על הדם שנשאר בצואר הבהמה ובין על הדם שנשאר בהמזרק, לכל פרטיהם.

ע"ח.

דברי הגר"ח שאפילו אם פסול אינו שירים אבל הכוונה בזה היא שזריקתו אינה נחשבת זריקה בהקרוב, אבל על הדם הנזרק הרי זה נקרא שנעשית בו זריקה, וממילא מה שנשאר בהכוס נעשו שירים.

ע"ח סק"ב.

דברי הגר"ח שכל הצד לומר שפסול אינו עושה שירים הרי זה רק היכא שפסול קיבל את הדם אשר בכה"ג הדם כבר נפסל, אבל אם כשר קיבל ושוב זרק פסול הרי הוא עושה שירים.

פ"א.

בענין אם כל טמא עושה שירים או האם רק טמא מת שהותר בציבור.

א'.

בענין אם טמא עושה שירים (וכן שאר פסולים אם סוברים שפסול עושה שירים) גם כשיש עוד חסרון בהזריקה כגון מחשבה פסולה או זריקה שלא במקומו אם סוברים כמקומו דמי.

ע"ח (בתחילתו), פ"ג.

משמעות דברי הרמב"ם שהשאלה אם פסול עושה שירים, ושטמא שפיר עושה שירים, איירי גם בקבלה.

פ', פ"א.

דברי השפת אמת שהרמב"ם והראב"ד סוברים שאם קיבל כהן כשר במחשבת פיגול הרי זה בודאי עושה שירים (מיהו י"ל אחרת, והיינו שאינו משום שעושה שירים אלא משום שהמחשבה פוסלת), ודלא כספר טהרת הקודש שכתב שהראב"ד סובר שאפשר לחזור ולקבל.

פ', פ"א.

בענין אם לפי המ"ד שסובר ששפיכת שירים של פנימיות מעכבת הרי היא גם מכפרת.

קס"ב (קטע אחרון), ק"ע (קטע "והנה בחי הגרי"ז").

בענין אם שפיכת שירים כשירה בלילה.

פ"ח (קטע "עוד ראיתי"), ק"ע (קטע "ולפי"ז י"ל" ולהלן שם).

בענין אם שפיכת שירים צריכה כלי שרת.

ק"ע (קטע "מיהו הקרן אורה" וקטע "וזה"ל החזו"א").

בענין אם שפיכת שירים כשירה בזר.

ק"ע (קטע "וזה"ל החזו"א" וקטע אחרון).

בענין אם הניתנין במתנה אחת (בכור מעשר ופסח) צריכים שפיכת שירים.

קנ"ח.

בענין אם נשאר לו מספיק דם או כדי לעשות מתנה שני' או כדי לעשות שפיכת שירים איזו מהן קודמת.

ושאם נאמר שהמתנה השני' קודמת, י"ל שאין זה רק בגדר דין של קדימה, אלא שכל הקיום של שפיכת שירים הוא רק אם זרק את כל המתנות.

קנ"ח.

ג. שלא במקומו

דברי הגר"ח והעולת שלמה שבזריקה שלא במקומו הבשר יוצא מידי מעילה כיון שבזריקה שלא במקומו כמקומו דמי.

קנ"א (קטע "והנה מדברי הגרי"ז").

שבזריקה שלא במקומו הדין הוא שאי אפשר לחזור ולקבל כיון שבזריקה שלא במקומו כמקומו דמי.

ב'.

דברי הגרי"ז שיש לחקור היכא שבזריקה הראשונה לא התירה את הבשר באכילה האם הוא מותר ע"י הזריקה השני', וכגון כשבזריקה הראשונה היתה חוץ למקומו.

קע"א.

דברי הגר"ח שבזריקה שלא במקומו סגי במתנה אחת.

בענין אם מחשבת שלא לשמה עושה שירים, וכן בענין מה שמחשבת שלא במקומו עושה שירים.

פ"ב.

משמעות דברי הרמב"ם שאם טמא זרק במחשבת פיגול אין זה עושה שירים, אע"פ שזריקת טמא לחודה עושה שירים, וכן זריקה במחשבת פיגול עושה שירים הואיל ומרצה לפיגולו.

פ"ג.

בענין פירושו של ה"ר אפרים בתוס' בהשאלה אם פסול עושה שירים.

פ"ז.

בענין השאלה אם כוס פסול עושה שירים.

פ"ח.

בענין השאלה אם כוס עושה את חברו דחוי או שירים.

פ"ח (קטע "מיהו רש"י"), פ"ט, צ'.

בענין אם הכוונה בדחוי היא לחלות שם של פסול, או האם הכוונה היא רק שהיכא שלא חל עליו דין של שירים, אשר משום כך אין מה לעשות עם הדם, הרי הוא נקרא דחוי.

פ"ז (קטע "וביאר"), פ"ט (קטע "ונראה").

דעת רש"י שמה שכוס עושה את חברו דחוי הרי זה רק היכא שנתקבל הדם בב' כוסות, אבל אם קיבל בכוס אחד ואח"כ חילק את הדם לשני כוסות או בודאי כוס עושה את חברו שירים.

פ"ח (קטע "מיהו רש"י"), צ' (קטע "והנה הגירסא" וקטע "ועכ"פ").

בענין אם אפשר להוסיף ולקבל עוד דם אחרי שכבר נתן מתנה אחת.

צ"א.

חולין בעזרה

הדרך שכתבו תוס' שלכו"ע האיסור להעלותו למזבח הוא איסור דאורייתא.

ס"ט.

שאם הבהמה קדושה בקדושת דמים אין משום שחיטת חולין בעזרה.

ס"ח, ע"ד.

שהמקדיש בעל מום למזבח נעשה קדוש בקדושת דמים וזה מספיק כדי לא לעבור על חולין בעזרה.

ע"ד.

שעל בהמת חולין שהיא בעלת מום אין איסור של חולין בעזרה.

ע"ד.

שהמקדיש חי' למזבח נשאר חולין, ושלפ"ז קשה למה המקריבו אינו עובר משום חולין בעזרה.

ע"ב, ע"ג, ע"ד.

שבמעלה לשם עצים אין משום חולין בעזרה.

ס"ח.

חיבת הקודש

דברי תוס' ש"חיבת הקודש מהני לשוויי אוכל מוהבשר, מידי דדמי לאוכל, דבר שהוא עב וקשה כעין אוכל, אבל לשוויי המשקה כאוכל מוכשר לא מהניא חיבת הקודש".

ס"ג, ס"ד.

הביאור בדבריהם שחיבת הקודש מהני רק היכא שהסיבה למה אינו מקבל טומאה הרי זה משום שאינו בגדר אוכל כמו עצים ולבונה, אבל היכא שבמציאות שפיר חשיב אוכל, רק שבדיני טומאה יש תנאי מסוים, כגון הא שדבר נוזל אינו מקבל טומאה, לדבר זה לא מהני חיבת הקודש, כי חיבת הקודש אינה יכולה להפוך נוזל למוקשה, וכן גם אינה יכולה לומר שדבר שיש בו סיבה אחרת למה אינו מקבל טומאה ששפיר יקבל טומאה, והיינו משום שהדין של חיבת הקודש אינו דין בקבלת טומאה, דהיינו שדבר שאינו ראוי לקבל טומאה שפיר יקבל טומאה, אלא הדין של חיבת הקודש הוא שדבר שאינו בגדר אוכל חשיב שפיר אוכל.

ס"ג.

חצי שיעור

שיטת החכם צבי שחצי שיעור אסור מן התורה אמרינן רק באיסורי אכילה, והדרך שגם לדידי' אכתי אסור בשאר איסורים מדרבנן.

ושאפילו אם חצי שיעור אסור מן התורה אבל מצוה גמורה דוחה אותו ואפילו כשאינו בעידנא וכמו במעיל שנטמא שמכניסו בפחות משלשה על שלשה ומכבסו.

י"א (וקטע אחרון).

טומאה

בענין ביאת מקדש בטומאה, עי' בערך ביאת מקדש.

בענין חיבת הקודש, עי' בערך חיבת הקודש. בענין אכילת קדשים בטומאת הגוף או טומאת בשר, עי' בערך קדשים קרבנות סק"ב.

הדרך שצריכים הכשר כי לפני זה אינו נחשב בגדר אוכל.

ס"ד (קטע "והנה יש מקורות" וקטע אחרון).

בענין אם הטומאה של טבול יום לאחור שהוא טובל הרי היא טומאה חדשה או האם היא שיריים מהטומאה הישנה.

כ"ג (קטע "גם יש ליישב").

טלפים

בענין מה שהקרנים והטלפים אינם מפגלים ואינם מתפגלים, האם זה כולל גם את החלק שקרוב להבשר שאם חותכים בו יוצא דם. וכן לענין נותר וטמא וטריפה ונבילה ובהמה טמאה.

ק"ה, ק"י (קטע "ועי' ברמב"ם").

טריפה

דברי הגר"ח שלענין אכילה אין השחיטה מוציאה את הטריפה מידי נבילה, והאיסור אכילה הוא האיסור של נבילה.

ע"ו (קטע "והנה מה שכתבנו").

פסקו של הרמב"ם שאם נשבר העצם של

דברי תוס' בחגיגה. שחיבת הקודש אינה יכולה לפעול שני דברים, דהיינו גם שיחשב אוכל וגם שלא יצטרך הכשר.

ס"ד.

דברי הרמב"ם שחיבת הקודש פועלת רק שמדרבנן אין הבשר צריך הכשר כדי לקבל טומאה, אבל מהתורה שפיר צריך הכשר, ומאי שנא ממה שחיבת הקודש מהני לעצים ולבונה לענין שגם מהתורה אינם צריכים הכשר.

ס"ד (קטע "ובחידושי הגר"ח" וקטע "מיהו המנ"ח").

חלב

המשנה בחולין שחלב שבקיבה אסור משום נבילה, ובגמ' שם איתא דהיינו קודם חזרה אבל חזרו לומר דמותו כי פירשא בעלמא הוא.

קי"א.

בפ"א מהל' טומאת אוכלין הכ"ג פסק הרמב"ם שמחשבה לשם אוכל מהני לחלב שבתוך הקיבה לענין שיטמא טומאת אוכלין, אבל לא טומאת נבילה, אבל לחלב בכתוך הכחל לא מהני מחשבה כלל.

קי"א.

בענין למה שיליא מתפגל עם הזבח משא"כ ביצים וחלב כדאיתא בהמשנה בזבחים.

קי"א.

דברי רש"י שהדין הנ"ל שאינו מתפגל עם הזבח איירי בחלב שבתוך הדדין (שהוא בודאי פירשא בעלמא), אבל לפי הרמב"ם י"ל דאיירי בחלב שבתוך הקיבה.

קי"א.

דרכו של החשק שלמה שחלב וביצים מפגלין את הזבח אבל לא מתפגלין עם הזבח (היפך משליל ושיליא ומוראה ובשר פרים הנשרפין), ושוב דחה דרך זה.

קי"א.

הפסק של הרמב"ם שחלב בהמה טמאה אסור מהתורה אבל אין לוקיז עליו.

קי"א.

בהמה, ובשר או עור חופה את רוב עביו ורוב הקיפו של העצם, אין הבהמה טריפה, ושהגדין הרכים אינם נחשבים כבשר. ק"ו.

בענין מה שהקרנים והטלפים אינם מפגלים ואינם מתפגלים, האם זה כולל גם את החלק שקרוב להבשר שאם חותכים בו יוצא דם. וכן לענין נותר וטמא וטריפה ונבילה ובהמה טמאה.

ק"ה, ק"י (קטע "ועי' ברמב"ם").

בענין האוכל שיליא של טריפה.

ק"י (קטע "ועי' ברמב"ם").

שהאוכל עור אינו חייב משום טריפה.

ק"י (קטע "ועי' ברמב"ם").

יבום

דברי הרשב"א ביבמות דף מ"א ע"א על "הותרה ונאסרה וחזרה והותרה (הרי היא) חוזרת להיתירה", שהכוונה היא שהיא חוזרת רק להיתירה, כלומר שאין איסור של אשת אח כי לאחר שמסתלק האיסור של אשת אח הרי הוא נשאר מסולק ואינו חוזר, אבל אינה חוזרת למצוותה. כ"ה.

יוצא

בענין זריקה מהני ליוצא.

ק"נ, קנ"א.

שאע"פ שזריקה מועלת ליוצא אבל בכל זאת לא הוי זריקה המתרת לענין אכילה, רק שאעפ"כ הרי היא מוציאה את הבשר מידי מעילה.

קנ"א (קטע "והנה מדברי הגרי"ז").

ילפותות

בענין למה צריכים ק"ו, תיסגי בזה שגם בלי זה שהנלמד הוא יותר חמור יש ללמוד בכנין אב.

ע"ו (קטע "ועי' באבן האזל").

בענין אם היכא דהוי בגדר "יש בכלל מאתים מנה" שייך לומר שאין עונשין ואין מזהירין מן הדין.

ע"ו (קטע "ועי' באבן האזל").

בענין הא שסובר אביי בסנהדרין דף ע"ו ע"א שהיכא דהוי בגדר גילוי מילתא מזהירין ועונשין מן הדין, ורבא שם חולק על זה.

ע"ו (קטע "ועי' באבן האזל").

דברי המגיד משנה שהיכא שבלא"ה אסור באיסור עשה, מזהירין מן הדין.

ע"ו (קטע "והנה מה שכתב" וקטע

"ועי' באבן האזל" וקטע אחרון).

בענין אם מזהירין ועונשין ממה מצינו.

ע"ו (קטע "ועי' באבן האזל").

לא תאכלו כל תועבה

"כל שתיעבתי לך הרי הוא בבל תאכל": מחלוקת רש"י ותוס' בענין אם זה קאי גם על מה שנאסר באיסור עשה (תוס'), או האם רק על מה שנאסר בלא תעשה (רש"י). ס"ח.

לינה

דברי הגרי"ז שמה שדם נפסל בשקיעת החמה אין הכוונה רק שעבר זמן הזריקה כי ביום שאתה זוכת אתה זורק אבל לעולם הפסול של לינה חל רק בעלות השחר, אלא הדם עצמו נפסל בחפצא בשקיעת החמה, אבל שם הפסול אינו שלילה פוסלת, אלא שהעובדא שאינו יום הזביחה הוא הדבר שפוסל.

ק"ע.

מוראה

בענין פיגל באלל נתפגלה מוראה, במוראה לא נתפגל אלל.

קט"ו.

דברי התורת כהנים שהמוראה של חטאת העוף נאכלת. ובענין אם הכוונה היא שיש מצות אכילת קדשים לאוכלה, או האם זה רק רשות. ושיטת הרמב"ם שאסור ליהנות ממנה, רק שאין חיוב מעילה.

והמוראה של עולת העוף נזרקה לבית הדשן.

קט"ו.

הדרך שאם חישב לאוכלה חוץ לזמנה אין הזבח מתפגל, כי כדי לפגל צריכים

ק"ו.

בענין מה שהקרנים והטלפים אינם מפגלים ואינם מתפגלים, האם זה כולל גם את החלק שקרוב להבשר שאם חותכים בו יוצא דם. וכן לענין נותר וטמא ואיסור טריפה ונבילה ובהמה טמאה.

ק"ה, ק"י (קטע "ועי' ברמב"ם").

בענין האוכל שיליא של נבילה.

ק"י (קטע "ועי' ברמב"ם").

שהאוכל עור אינו חייב משום נבילה.

ק"י (קטע "ועי' ברמב"ם").

נותר

שהשם של פיגול חל על כל הקרבן ביחד, משא"כ השם של נותר חל על כל בשר ובשר שנותר, ומש"ה השם של פיגול חל על כל הנספח להקרבת אפילו אם אינו בגדר אוכל, וכן אפילו אם אינו קדוש וכגון שליל אם סוברים שולדות קדשים בהוויתן הן קדושים.

ק"ט.

בענין מה שהקרנים והטלפים אינם מפגלים ואינם מתפגלים, האם זה כולל גם את החלק שקרוב להבשר שאם חותכים בו יוצא דם. וכן לענין נותר וטמא ואיסור טריפה ונבילה ובהמה טמאה.

ק"ה, ק"י (קטע "ועי' ברמב"ם").

פסקו של הרמב"ם שאין על הגידים איסור נותר.

ק"ו.

דברי הגמ' בתמורה דף כ"ה ששליל (עובר) נאכל יום ולילה, ודברי התורת כהנים שממעט עובר מדין נותר.

הדעה בתוס' שיש על השליל החיוב של כרת על אכילת נותר, וכוונת התו"כ היא למעט רק משריפה.

ולפי הדעה בתוס' שסוברת שאין חיוב כרת של נותר על עובר, צ"ל שהגמ' בתמורה מתכוונת לומר שאע"פ שאין חיוב כרת על נותר אשר לפ"ז בודאי אין חיוב לאוכלו, אבל מצוה מיהא איכא לאוכלו, ואם אכל אותו הרי הוא מקיים מצוה, ועל

שיחשוב על אכילת אדם או מזבח שהיא מצוה, ולא סגי באכילת רשות. ויש לבאר שאכילת המוראה אינה אכילה של "למשחה", וזהו הטעם למה אכילתה היא רק רשות ולא מצוה.
קט"ו.

מנחה

דברי הגר"ח שלכו"ע היו עושים קידוש שני על הלבונה בכלי שרת, רק שלא הי' לשם עבודת קבלה אלא רק בגלל הדין של קידוש שני בכלי שרת.

ס"ב (קטע "ושוב הקשה ממנחות").

מצורע

עמידה בשער נקנור

דברי רש"י שהטעם למה אי אפשר להוציא את הדם של אשם מצורע לשער ניקנור הרי זה כי הוא נפסל שם ביוצא.
ל"א.

דברי הגר"יז שמה שהמצורע צריך לעמוד בשער ניקנור אין זה רק כדי שהבהונות יוכלו להיות בפנים העזרה, אלא יש כאן קיום עצמי בזה גופא שהוא עומד שם, ומש"ה שייך להצריך שיעמוד שם מתחילת העבודה של קרבנותיו, וכן שיהיו פניו למערב, אבל שמתוס' מבואר שאין קיום כזה.
ל"א.

מתעסק

בענין אם מה שמתעסק בשחיטת קדשים פסול, הרי זה משום שבשביל מה שהסכין מקדש את הדם צריכים שלא יהי' מתעסק, אבל לא בשביל עצם השחיטה שהרי שחיטה לאו עבודה היא.
ז'.

נבילה

פסקו של הרמב"ם שגידי הנבילה אינם מטמאים.

ק"ו.

פסקו של הרמב"ם שהאוכל גיד הנשה של נבילה חייב משום נבילה.

נסכים

בענין אם גוי מביא נסכים.
קע"ט.

סוכה

בענין מה שהדפנות הם כהסכך לענין שהן אסורות בהנאה אבל לא לענין שאר דיני הסכך.
קס"ד.

סמיכה

בענין שיש בסמיכה שני דינים, א', מצות גברא על הבעלים, ב', שהקרבת זקוק לסמיכה ושהיא חלק מההקרבה.

ל"ח, ל"ט, מ' (קטע "עוד יש לתרץ").

עוד בענין אם סמיכה חשיבא בגדר תיקון בגוף הקרבן, או האם היא רק צורך הבעלים.
ל"ח.

בענין אם תיכף לסמיכה שחיטה, וכן "לפני ה'", מעכבין את הסמיכה או לא.

וכן בענין אם הם דרושים בשביל הדין של מצות הבעלים או בשביל מה שסמיכה היא חלק מהקרבת הקרבן.
ל"ט.

הדעה שמן התורה אפשר לעשות סמיכה חוץ להעזרה, כי "תיכף לסמיכה שחיטה" אינה מן התורה, ו"לפני ה'" בא רק לאפוקי במה.

ט' (קטע אחרון).

סמיכה אינה חלק עצמאי בהקרבת הקרבן, אלא הרי היא דין בהשחיטה, דהיינו שהשחיטה זקוקה לסמיכה.

ל"ט (קטע אחרון).

בענין תיכף לסמיכה שחיטה: מה מיקרי תיכף.

מ"ב.

בענין אם אפשר במציאות לעשות סמיכה בכל כחו כשהוא חוץ לעזרה ומכניס רק את ידיו וסומך.

ט' (קטע "והנה הרי" קורקוס").

זה אמרו שהמצוה היא רק ליום ולילה אחד, א"נ שהכוונה היא שמצוה לשורפו לאחר יום ולילה אע"פ שלא הטריחחו הכתוב לאוכלו.

והדרך שלפי הדעה הנ"ל בתוס' אין אפילו חיוב שריפה, אלא כוונת הגמ' בתמורה היא שלאחר יום ולילה חוזר האיסור קודש ומעילה שנסתלק לאחר זריקה.

ק"ט.

עוד בענין הלאו של נותר על שליל ושיליא.
ק"י, קי"ז - קי"ט.

הדעה הנ"ל בתוס' שכוונת התורה כהנים שהביאו היא למעט שליל ושיליא ממצות שריפת נותר. והקשיא שלפ"ז למה הוי נותר לאו הניתק לעשה, הלא הלאו נוהג ביותר ציורים מהעשה, דהיינו הציורים של שליל ושיליא. ודברי המקדש דוד שכמו שאין מצות שריפה ה"ה שאין לאו של לא תותירו, וכוונת הגמ' בתמורה שאמרה שיש לה פסיקת זמן היא רק שאחרי הזמן הרי היא "נפסלת", והדעה שכוונת הגמ' בתמורה היא שחזור האיסור מעילה שהסתלק אחרי זריקה.

קי"ז.

הדרך שהלאו של נותר קאי רק על דבר שהיתה עליו המצוה של אכילת קדשים.

קי"ז.

דרכו של הראב"ד שאין נותר בשליל כי ולדות קדשים בהוויתן הן קדושים, ובשיליא אין איסור נותר כי פירש בעלמא הוא, אבל פיגול יש מריבויא דהאכל יאכל אע"פ שבהוויתן הן קדושים, א"נ שיש פיגול כי בפיגול הרי הוא דוחהו בידים.

קי"ט.

הדרך שהלאו של נותר אינו נוהג בפיגול כי הלאו של נותר נוהג רק בדבר שהי' מותר לאוכלו, אבל היינו רק בנוגע להבשר, אבל על האימורין שפיר חל האיסור של נותר גם בקרבן שנתפגל, כי האימורין אינן נאכלין, ומש"ה מספיק בזה שהגיעו למצב שהם נקראים נקרבנים.

קנ"א (קטע "והנה באמת" ולהלן (שם).

ביאור דברי הרמב"ם ש"אם עבר הטמא וסמך, סמך".
ט, מ"א.

עבודה

ע"י עוד בעניני עבודה בערך פסולי עבודה, ובערך קדשים - קרבנות, ובערכים קבלה, הולכה, זריקה, הקטרה, ועבודה לשמה.

בענין מתעסק בעבודה, ע"י בערך מתעסק.

א. שחיטה

דברי תוס' בשם הר"י מאורלינש למה שחיטה לאו עבודה הוא משום שישנה בחולין.

ז'.

בענין אם מותר גם לכתחילה לזר לשחוט או האם לכתחילה צריכים כהן.

ו'.

בענין אם מותר לזר לשחוט קרבן ציבור בשבת כמו שמותר לכהן, כי אע"פ ששחיטה כשירה בזר אבל רק הכהנים מצווים בדבר.

ו' (קטע "והנה נראה" ולהלן שם).

בענין אם שחיטת קדשים צריכה כלי שרת.

א** סק"ד, ז'.

שאסור לכתחילה לטמא לשחוט קדשים.

ד', ה* סק"א - סק"ד.

בענין אם מה שמתעסק בשחיטת קדשים פסול, וכן מה שצריך לשחוט בכלי שרת, וכן מה שצריכים לפי שמעון התימני שידו של השוחט תהי' לפנים מן הנשחט, הרי זה בשביל מה שהסכין מקדש את הדם, אבל לא בשביל עצם השחיטה שהרי שחיטה לאו עבודה היא.

ז'.

שיטת הרמב"ם והרמב"ן ש"סכין מקדש" לדם אינו מעכב.

ז'.

ב. אם עלו לא ירדו וקלטי' מזבח

שהיכא שאמרינן על האימורין שאם עלו לא ירדו, ושמקטירין אותם על האש, אין זה רק לגבי עצמן, דהיינו שנעשו לחמם של מזבח, אלא חשיב שנתקיימה עבודה

הקטרה בהקרבן, ולכן הרי זה מתיר את הבשר באכילה כמו כל הקטרה. ואם נטמאו האימורין לפני הזריקה ועלו לפני הזריקה הדין הוא שאין הבשר נותר ע"י הזריקה כי אין זה נקרא שנאבדו האימורין, כי הדין הוא להעלותן על האש ועי"ז לעשות הקטרה בהקרבן, אבל אם נטמאו לפני הזריקה ועלו לאחר הזריקה, א"כ מכיון שהבשר ה' מותר קודם שעלו, קשה לומר שחוזר ונאסר לאחר שעלו על המזבח.

קכ"ט.

ספיקת המל"מ על היכא שאמרינן על אברי תמיד שאם עלו לא ירדו האם מקטירים אותם על האש בשבת.

ונוקט שם המל"מ שהיכא שאומרים על האימורין או אברי עולה שאם עלו לא ירדו הרי הם צריכים מליחה (ועוד הוא נוקט שאברי עולה אין מפשיטים בכה"ג).

והמנ"ח נוקט שאימורי פסח שנפסלו ועלו להמזבח המקטיר אותם כשיש לו חמץ עובר על לא תזבח על חמץ דם זבחי.

ומכל זה חזינן דחשיב הקטרה בהקרבן וכהנ"ל.

קכ"ט.

שגם על דם פסול אמרינן שאם עלה לא ירד.

ע"ח סק"ב (קטע "ועוד תי").

שבזריקת פסול, הדם שנשאר לא ירד, אבל האימורין ירדו, והטעם לזה.

ע"ח סק"ב (קטע "ועוד תי").

שבמליקת זר, אם העוף עלה הדין הוא שלא ירד.

ע"ח סק"ב (קטע "ועוד תי").

שאפילו אם הדין בנשחט בלילה הוא שאם עלה ירד, אבל אם שחט ביום ועבד עבודת הדם בלילה הדין הוא שאם עלה לא ירד. ואפילו אם נאמר שגם אז הדין הוא שאם עלה ירד אבל היינו רק אם האימורין עלו אחרי שעשו את עבודת הדם בלילה, אבל הדם עצמו לא ירד.

פ"ח (קטע "ומה שנקטנו").

הדין שאם זרקו טמאים את הדם אם עלו

האימורין לא ירדו, אבל אם זרקו פסולים אחרים כמו זר או ערל את הדם אם עלו האימורין ירדו, ודברי תוס' שהיינו רק אם זרק ערל את הדם, אבל אם הקטיר ערל את האימורין הדין הוא שלא ירדו.
ק"מ.

עבודה לשמה

בענין אם צריכים שיחשוב ממש בשעת העבודה או האם מספיק בזה שחשב לפני העבודה על העבודה.

קכ"ז (קטע "ב'").

בענין אם מחשבת שלא לשמן ומחשבת פיגול פוסלות רק אם הי' דיבור.

קכ"ו סק"ח, קכ"ז (קטע "א'").

הדרך שאפילו אם צריכים דיבור, אבל הרי זה רק בשביל לקבוע שיש גמירת דעת, והדרך שהדיבור הוא באמת הדבר שפוסל.
קכ"ו סק"ח.

עבירות

בענין השוחט שני הבנים ואח"כ שחט את האם, או אלמנת שני אחין שבעל אותה האח השלישי, או מצורע בעל קרי שנכנס למקדש, או האוכל ב' כזיתים בהעלם אחד: הסובר שמיקרי שעובר על ב' עבירות וחייב שתים, והסובר שמיקרי שעובר רק עבירה אחת, שהיא עבירה משתי סיבות, וממילא חייב רק אחת.
ל'.

דברי הגמ' שהיכא שכהן גדול בעל אלמנת ראובן שהיא גם אלמנת שמעון וגם אלמנת לוי הרי הוא לוקה רק פעם אחת כי יש כאן רק שמות מחולקים בלי גופים מחולקים.
ל' בהערה השני'.

עובר ירך אמו

בענין אם נוהג בשליל מצות אכילת קדשים, ומצות שריפה בפרים הנשרפים, וכן איסור לאבד קדשם, וכן נותר וטמא, עי' בערך נותר.

שיטת הראב"ד שעובר לאו ירך אמו.

ק"ח סק"ב.

יסודו של הגרי"ז שאע"פ שלענין להתקדש אמרין שעובר לאו ירך אמו הוא, אבל לענין הקרבה יש להעובר הדינים של האם כי הם קרבן אחד (ומי שנדר להביא שני קרבנות אינו יוצא ע"י שהוא מביא בהמה מעוברת).

ק"ח סק"ג.

ביאורים שונים כפיגל בזבח נתפגל השליל (העובר), אבל פיגל בשליל לא נתפגל הזבח.

ק"ח, קי"ב.

עוד בענין פיגל בשליל.

קי"ג.

הדרך שאין מפגלין בשליל ושלילא כי לא נאמר בהם הגבלת זמן אכילה ולכן לא שייך בהם מחשבת חוץ לזמנו, ולפ"ז אכתי שייך בהם מחשבת חוץ למקומו. והדרך שאין מפגלין בהם משום מיעוט שממעט מחשבת חוץ לזמנו, ולפ"ז שוב ילפינן מחשבת חוץ למקומו ממחשבת חוץ לזמנו.

קט"ז.

דרכו של הראב"ד שאין נותר בשליל כי ולדות קדשים בהויתן הן קדושים, ובשלילא כי פירשא בעלמא הוא, אבל פיגול יש מריבויא דהאכל יאכל, א"נ שיש פיגול כי בפיגול הרי הוא דוחהו בידים.

זבחים ג' קי"ט.

דברי השבות יעקב שעובר ירך אמו נותנים להעובר את הדינים של האם, אבל אין נותנים להאם את הדינים של העובר, כי לא נאמר שהאם היא ירך העובר, אלא שהעובר הוא ירך אמו.

ק"ח סק"ה, קי"ד.

פסקו של הרמב"ם שאם שחרר את האם ושייר את העובר הרי זה חל, אבל אי אפשר לשחרר רק את העובר כי זה נקרא משחרר חצי עבדו, והשגת הראב"ד על דבריו, ויישובו של הש"ך.

ק"ח סק"ה.

בענין גנב שמכר שור ושה חוץ מעוברת.

ק"ח סק"ד.

עור

שהאוכל עור אינו חייב משום נבילה וטריפה ובהמה טמאה.
 ק"י (קטע "ועי' ברמב"ם").
 שאכילת עור האל"י אינה אכילה של "למשחה", ומשום כך אין מצוה לאוכלו אלא רק רשות.
 קט"ו.

עריות

בענין אלמנת שני אחים שבעל אותה האח השלישי, האם זה נקרא שהאח השלישי עובר רק על איסור אחד של אשת אח, אבל משתי סיבות, או האם זה נקרא שהוא עובר על שני איסורים נפרדים של אשת אח.
 ל"י.

עשה דוחה לא תעשה

הסוכרים שגם הכשר מצוה דוחה לא תעשה, ואין כאן חסרון בזה שגוף המצוה אינה בעידנא עם עבירת הלאו. ובענין שיש סוגים שונים של הכשר.
 ל"ד.

השיטה שעשה שיש בו כרת דוחה אפילו ל"ת ועשה, וכן אפילו אם אין כאן בעידנא, והחולקים על זה.
 ל"ד.

בענין שיטת הריב"א שב"אין עדל"ת ועשה", הל"ת נדחה באמת, רק שהעשה אינו נדחה כי אין עשה דוחה עשה. ודברי תוס' בחולין שגם לפי הריב"א רק המלקות של הל"ת נדחה, אבל אכתי נשאר המדריגה של איסור של הל"ת.
 ל"ד.

פטר חמור

דברי הש"ט"מ שאין פודים פטר חמור עם קלוט.
 ע"ז.

פיגול

בענין שזריקת פיגול עושה שירים, ע"י בערך זריקה סק"ו.

א. האיסור לפגל, והפסול

ב. דינים שונים

ג. דיני מחשבת פיגול - כללי

ד. מחשבת בעבודת הדם

ה. מחשבת אכילה

ו. מחשבת הקטרה

ז. חצי מתיר

ח. קרב המתיר כמצותו

ט. מחשבת הינוח

י. פקע פיגולו

א. האיסור לפגל, והפסול

דברי הרמב"ן שבפיגול המחשבת אוסרת את הבשר ולא השחיטה, ולכן הרי זה נחשב היזק שאינו ניכר.

קל"ו (קטע "והנה יש לעיין").

דברי הרמב"ן שמפגל נחשב מזיק בידים ולא גרמי כי השחיטה היא מעשה.

קל"ו (קטע "והנה יש לעיין")

"וקטע "והנה הרא"ש").

דברי הר"ן שבמפגל שייך לומר אדם אוסר דבר שאינו שלו ע"י מעשה, ודברי הרא"ש שנחשב שלא ע"י מעשה.

קל"ו (קטע "והנה הרא"ש").

בענין אם יסוד הפסול של פיגול הוא משום שאם שחט ע"מ לזרוק או להקטיר או לאכול חוץ לזמנו הרי זה כאילו באמת עשה כן חוץ לזמנו.

קל"ב, קל"ג.

שהשם של פיגול חל על כל הקרבן ביחד, משא"כ השם של נותר חל על כל בשר ובשר שנותר, ומש"ה השם של פיגול חל על כל הנספח להקרבן אפילו אם אינו בגדר אוכל, וכן אפילו אם אינו קדוש וכגון שליל אם סוברים שולדות קדשים בהויתן הן קדושים.

ק"ט.

בענין היכא שחישב שכהן אחר יעשה את

האכילת אדם או את אכילת מזבח למחר.
קכ"ח, קל"ג.

ב. דינים שונים

בענין הא דמבואר במנחות דף כ"ה ע"ב שזריקת פיגול מוציאה מידי מעילה כי חשיב זריקה כיון שמביא לידי פיגול, אבל ליכא חיוב טומאה כי לא ניתר לטהורים, וצ"ע מאי שנא ממה שזריקה מהני ליוצא גם לענין שיש אחרי' חיוב של טומאה.

קנ"א (קטע "מיהו צ"ע").

בענין מה שהקרנים והטלפים אינם מפגלים ואינם מתפגלים, האם זה כולל גם את החלק שקרוב להבשר שאם חותכים בו יוצא דם. וכן לענין נותר וטמא וטריפה ונבילה ובהמה טמאה.

ק"ה, ק"י (קטע "ועי' ברמב"ם").

בענין מה שגידין אינם מפגלים ואינם מתפגלים: הדרך שהיינו אפילו לפי המ"ד שסובר שיש בגידין בנותן טעם, משום שאינם גופא דזיבחה, ועוד משום שאין אכילתם בגדר אכילה חשובה. והדרך שהיינו רק לפי המ"ד שסובר שאין בגידין בנותן טעם.

ק"ו.

ספיקת המשנה למלך אם אכל מקרבן שנתפגל את החלקים שאינן ראויים לאכילה כגון מן העור, אשר אינו חייב בכה"ג את הכרת של אכילת פיגול, האם הוא לוקה משום אכילת פסולי המוקדשין.

ק"ז.

דברי תוס' בב"ק שאם הי' אפשר לפדות פיגול הי' פקע פיגולו, וביאר הגר"ז משום שלא שייך איסור פיגול על דבר שהוא חולין.

ק"ט.

בענין שיליא לענין פיגול, עי' בערך שיליא. בענין ביצים לענין פיגול, עי' בערך ביצה. בענין שליל (עובר) לענין פיגול, עי' בערך עובר ירך אמו.

בענין מוראה לענין פיגול, עי' בערך מוראה.

בענין פרים הנשרפים לענין פיגול, עי' בערך פרים הנשרפים.

בענין חלב לענין פיגול, עי' בערך חלב.

בענין העור לענין פיגול, עי' בערך עור.

ג. דיני מחשבת פיגול - כללי

בענין שנים ששחטו, אחד במחשבת פיגול ואחד במחשבה כשירה.

זבחים ג': קפ"ג ובההערה השני'.

בענין אם סוברים שהכהנים הם שלוחי דידן, למה אין הבעלים יכול לפגל מדין עובד.

זבחים ג': קפ"ג.

ספיקת השפת אמת אם לפי רבי אליעזר שפוסל אם חישב לאכול דבר שאין דרכו לאכול, האם סגי במחשבה לשתות שיעור דם שהוא כדי הזאה או האם צריכים שיחשוב לשתות כזית.

צ"ח.

ד. מחשבה בעבודת הדם

בענין אם מחשבה לזרוק דמה לאחר שקיעת החמה הרי זה בגדר מחשבה לזרוק למחר.

צ"ח.

ה. מחשבת אכילה

הקושיא למה אם חישב לאכול רוטב אינו נעשה פיגול משום הדין שטעם הוא כעיקר, ותירוצים על זה.

ק"א.

הדרך שבשביל פיגול צריכים שיחשוב שיאכל בדרך של "למשחה" כדין אכילת קדשים.

ק"א, קט"ו.

בענין אם סגי לפיגול בזה שחישב מחשבת אכילה על דבר שיש רק רשות לאוכלו אבל אין מצוה.

קט"ו.

ו. מחשבת הקטרה

בענין היכא שחישב בעולה להקטיר את העצמות והגידין, האם זה נחשב מחשבה, דהא כשהן מחוברין מקטירין אותן עם האיברים.

ק"ג.

בענין אם שייך מחשבה גם בדבר שאינו חייב להקטיר, דהיינו האם סגי בזה שאין צריכים להסירו.

ק"ג*.

ז. חצי מתיר

הסוגיא במנחות דף ט"ז ע"א שהמחלוקת אם מפגלין בחצי מתיר היא היכא שהקטיר את הקומץ במחשבה ואת הלבונה בשתיקה או איפכא, ומשום שהקומץ והלבונה חשיבי כל אחד רק בגדר חצי מתיר כי צריכים את שניהם, אבל אם חישב בשעת קמיצה או קידוש קומץ או הולכת הקומץ לכו"ע הוי פיגול ופירש"י וז"ל, דבהנך ג' עבודות אין דומה להן בלבונה הלכך כולו מתיר הוא (הקומץ).

ס"ב (קטע "ושוב הקשה ממנחות").

דברי השפת אמת שאם הוצרכו לכמה פרים ביום כיפור, השחיטה של פר אחד היא מתיר שלם על הדם של אותו פר, משא"כ המתנות של אותו פר הן רק חצי מהמתיר של האימורין שלו ושריפת הבשר שלו כי צריכים לזה גם הדם של שאר הפרים.

קע"ח.

ח. קרב המתיר כמצותו

חקירה בענין מה היא הכוונה בזה שצריכים לפיגול שיהי' קרב המתיר כמצותו, ונפקא מינה בין הצדדים בענין פקע פיגולו.

"בענין פקע פיגולו" א' סק"א ולהלן שם, י'.

קושיית רש"י למה צריכים במי שאוכל קומץ שהוא פיגול את הטעם שאין לו מתיר אלא הוא עצמו מתיר כדי לומר שאין חייבים עליו משום פיגול, תיפוק ל' משום שכיון שאכל אותו הרי לא קרב המתיר כמצותו, ותירוצו של רש"י, ותירוצי תוס'.

"בענין פקע פיגולו" א' סק"א סק"ב.

דעת הרמב"ם בנוגע ליסוד הדין של כהרצאת כשר כך הרצאת פסול, וכן בנוגע לקושיית רש"י הנ"ל על האוכל קומץ פיגול.

"בענין פקע פיגולו" א' סק"ב.

שאלת הגמ' במנחות דף י"ב לדברי האומר שירים שחסרו בין קמיצה להקטרה מקטיר קומץ עליהן אבל השירים אסורים באכילה, האם ההקטרה הזאת קובעת בפיגול.

"בענין פקע פיגולו" א' סק"א (קטע "ועוד נראה" וקטע אחרון).

בענין אם איירי שאילת הגמ' הנ"ל רק כשחישב את המחשבת פיגול בשעת ההקטרה של הקומץ, או האם גם כשחישב בשעת הקמיצה, והטעם לחלק.

"בענין פקע פיגולו" א' סק"א (קטע "ונראה עוד" ולהלן שם).

ספיקת המל"מ אם צריכים קרב המתיר כמצותו גם בשביל מחשבת שלא במקומו.

"בענין פקע פיגולו" א' סק"ב (קטע "ב").

בענין אם צריכים שיקרבו כל מתיריו רק לענין להתחייב כרת, או האם גם לענין להיות פסול, וכן האם גם לענין שאם אכל פיגול לפני שקרבו כל מתיריו אינו לוקה אפילו משום אכילת פסולי המוקדשין.

"בענין פקע פיגולו" א' סק"ב (קטע "ב").

הדרך שמה שהמתנות מפגלות בחטאת, אחת לפי בית הלל ושתים לפי בית שמאי, ובשאר קרבנות מתנה אחת לכו"ע, אין זה בגדר תוצאה ממה שהן מתירות כשהן נעשות כדין, אלא הרי הם שני דינים נפרדים, והיינו דין אחד שיש על ידי המתנות הרצאת כשר, ועוד דין שני שהן עושות הרצאת פיגול.

קס"ח.

ט. מחשבת הינוח

הנה בגמ' מסקינן שטעמו של רבי יהודה שפוסל מחשבת הינוח הוא שכיון שאם הניחו למחר שהוא פסול אף חישב להניחו למחר פסול. בענין אם כוונתו היא שרואים כאילו עשה את המעשה, או האם כוונתו היא שהיכא שע"י מעשה הי' נפסל הרי המחשבה היא מחשבה הפוסלת.

קכ"ו סק"ו סק"ז סק"ח, קכ"ז (קטע "ובספר מנחת אברהם" וקטע

”ברם אם מחשבה” ולהלן (שם),
קב”ח, קל”א.

בענין אם מיקרי פסולו בגופו וישרף מיד,
 או האם טעון עיבור צורה.

קב”ו סק”ו, קל”א.

בענין אם יש על זה הלאו של לא יחשב.

קל”ב.

קושיית הטהרת הקודש שלפי רבי יהודה למה
 צריכים דין מיוחד שמחשבת חוץ למקומו
 פוסלת, תיפוק לי’ משום מחשבת הינוח.

קל”א.

בענין אם מחשבת הינוח צריכה דיבור או
 האם סגי במחשבה.

קב”ו סק”ח.

בענין למה פוסל רבי יהודה היכא שחישב
 להניח את האימורין עד למחר, הלא אפילו
 אם יעשה כן לא נפסל הזבח.

קב”ד, קב”ו.

הנה אם סוברים שלא במקומו כמקומו דמי
 הבעלים נתכפרו אבל הבשר אסור, וכתבו
 תוס’ זבחים דף כ”ז שלפי רבי יהודה אם
 חישב לעשות כן אין הבשר נאסר, כי רבי
 יהודה סובר שמחשבה במעשה רק בנוגע
 למעשה שפוסל את הקרבן, אבל לא בנוגע
 למעשה שרק אוסרת את הבשר באכילה,
 ודבריהם בדף ל”ו ע”א שכתבו שגם בכה”ג
 סובר רבי יהודה שמחשבה כמעשה.

קב”ו.

הגמ’ במנחות שרבי יהודה פוסל מהתורה
 רק אם חישב להניח את כל הדם, אבל
 היכא שחישב רק על מקצת מהדם הרי הוא
 פוסל רק מדרבנן גזירה אטו כל דמו.

קב”ד (קטע ראשון), קל”א.

בנוגע להאימורין, גם אם חישב להניח רק
 מקצתן פוסל רבי יהודה מן התורה.

קב”ד.

הסוברים להיפך, והיינו שלפי רבי יהודה
 אפילו אם חישב להניח כל האימורין אינו
 פסול מהתורה אלא רק מדרבנן גזירה אטו
 כל דמו, ואינו גזור על חישב להניח מקצת
 אימורין אטו כל האימורין כי הוי גזירה
 לגזירה.

קב”ד.

בענין שמחשבה ליתן על המזבח הפנימי
 אינה פוסלת לפי רבי יהודה אלא צריכים
 שיחשוב על מקום המשולש.

קב”ו סק”ז.

הביאורים של האור שמה והגר”ה והגר”ז
 בדין זה.

קב”ז (קטע “ובספר מנחת אברהם”
ולהלן שם).

בענין דברי הגמ’ שעל מנת שיאכלוהו
 טמאים או יקריבו טמאים את האימורים
 אינו נפסל משום מחשבת הינוח משום
 שאפילו אם יעשו כן אין הקרבן נפסל, וכן
 משום שלא כל כמיני’ לפעול שאחרים
 יעשו כן, ודברי הקרן אורה שנפ”מ בין
 הטעמים יצויר היכא שחישב על מנת
 שיזרקו טמאים את הדם.

קב”ח.

דברי המקדש דוד בענין מה הדין לפי רבי
 יהודה היכא ששחט על מנת לשפוך ולאבד
 את כל הדם, או על מנת לקבל את הדם
 של קדשי קדשים בדרום, או על מנת שלא
 יזרוק.

קל”ה.

או על מנת לזרוק במחשבת פיגול, או על
 מנת שיפגום את המזבח באופן שלא יוכל
 לזרוק את הדם.

קל”ו.

דברי רבא שמודה רבי יהודה שאחרי
 מחשבת הינוח הרי הוא יכול עוד לקובעו
 בפיגול.

קמ”ה.

דעת הרמב”ם שמחשבת הינוח אינה
 פוסלת, וכן שמחשבה ליתן את הניתנין
 למטה למעלה וכן איפכא אינה פוסלת,
 ובכל זאת פסק שמחשבה ליתן את הניתנין
 למעלה למטה למחר שפיר פוסלת, משום
 שאע”פ שמחשבת הינוח אינה פוסלת אבל
 עצם המחשבה ליתן למטה למחר היא
 מחשבת הפוסלת,

קמ”ה.

י. פקע פיגולו

נפקא מינה בין המימרא של עולא ("קומץ פיגול שהעלו על גבי המזבח פקע פיגולו") והמימרא של רבי יוחנן ("הפיגול והנותר והטמא שהעלן לגבי מזבח פקע איסור מהן").

דעת הרמב"ם שעולא איירי לענין הקטרה זו גופא, דהיינו שיש לזה תורת הקטרה (אשר משום כך פקע פיגולו), ובשביל זה סגי במשלה האור במקצתו כדי שיפקע פיגול מאותו מקצת, משום שהטעם אינו משום שרובו ככולו, וכן לא משום שכבר נעשית מצות הקטרה אשר לזה צריכים רובו, אלא משום דסגי גם במקצתו כדי שיחשב שנעשית הקטרה על אותו מקצת, אבל רבי יוחנן איירי לענין שפקע האיסור אכילה של פסולי המוקדשין, ובשביל זה צריכים משלה האור ברובו, וגם לא יועיל למה שנשאר למטה, משא"כ דינו של עולא גורם שע"י שנעשית הקטרה על מקצת פקע פיגול גם ממה שנשאר למטה לענין שיכול להקטירו.

"בענין פקע פיגולו" ב', ג'.

הוכחה שלפי רבי אלעזר שסובר שהשירים ניתרים באכילה רק אחרי שמשלה האור ברובו, גם הדין שפקע פיגולו והוכשר להקרבה הרי זה רק ע"י שמשלה האור ברובו.

"בענין פקע פיגולו" ט'.

שדינו של עולא שגם בהעלה מקצת פקע פיגולו הרי זה רק בקומץ אבל לא באימורין או באברי עולה.

"בענין פקע פיגולו" ו' בההערה.

בענין היכא שאחרי שפקע פיגולו לענין הקרבה ע"י שהעלה מקצתו, שוב נעשה נותר, האם עדיין אפשר להעלות את השאר, אבל אם הוצת האור ברובו אשר בכה"ג הותר גם לאכילה לפי רבי יוחנן אם שוב נעשה נותר הרי הוא שפיר אסור מעתה באכילה משום נותר.

"בענין פקע פיגולו" ה' - ח'.

דיון בסוגיית הגמ' בכריתות דף י"ד ע"א שנותר ופיגול לא משכחת להו יחד בבהמה אחת א"נ באבר אחד.

"בענין פקע פיגולו" ו' - ח'.

פסולי עבודה

בענין אם אשה פסולה לעבודה רק משום זרות, ואפילו אם היא כהנת הרי היא בגדר זר, או האם בנוסף להפסול של זר יש גם שם פסול של אשה, ואפילו היכא שזר כשר וכגון בכמה הרי אשה פסולה (ובאשה כהנת אולי אין הפסול של זר אלא רק הפסול של אשה). ואולי גם פסול זה הותר בכמה.

א*.

פרה אדומה

טבול יום ומחוסר כפורים

בענין אם הטומאה של טבול יום לאחר שהוא טבול הרי היא טומאה חדשה או האם היא שיריים מהטומאה הישנה.
כ"ג (קטע) "גם יש ליישב".

פרים הנשרפים

בענין אם שריפת הבשר היא כמו הקטרה והקרבה לגבוה, או האם היא רק בגדר מצות שריפה.

קכ"ב, קמ"ו.

דברי הספרי שהבשר נשרף גם בלילה, והביאור דהיינו משום ששריפת הבשר היא כמו הקטרת אימורין שכשירה גם בלילה.

קכ"ב.

בענין אם מיקרי שהדם מתיר את הבשר לשריפה או האם מיקרי שאין להבשר מתיר.

ק"כ, קכ"א, "בענין פקע פיגולו" י' (קטע) "אמנם יש לעיין".

שאפילו אם לא מיקרי שהדם מתיר את הבשר לשריפה, אבל בכל זאת נאמר דין של סדר לא לשרוף את הבשר לפני זריקת הדם.

קכ"א (קטע) "וי"ל שהרמב"ם".

שאילת ר' שמי בירושלמי אם נאבדו האימורין מהו לזרוק הדם על הבשר.

קכ"א (קטע) "וראיתי בספר מנחת אברהם" ולהלן שם, קכ"ב.

"אמר רבי אלעזר וכו' פיגלו באימורין נתפגלו פרים, בפרים לא נתפגלו אימורין" (דף ל"ה ע"א): מחלוקת רש"י והרמב"ם מהו הטעם לומר דלא כרבי אלעזר אלא שפיגלו באימורין לא נתפגלו פרים.

ק"כ, קב"א.

פסקו של הרמב"ם שאין חייבים משום פיגול על בשר פרים הנשרפים.

קב"א, "בענין פקע פיגולו" י'.

בענין האיבעיא אם יש חיוב נותר על בשר פרים הנשרפין.

"בענין פקע פיגולו" י'.

דברי רבי לעזר בירושלמי שמחשבה לשרוף את הבשר למחר אינה מפגלת משום שלא חישב לא על אכילת אדם ולא על אכילת המזבח.

קב"א (קטע "וראיתי בססר מנחת אברהם" ולהלן שם), קב"ב.

ציץ

בענין ציץ מרצה על האכילות.

ק"ג, קנ"א.

קבלה (קבלת הדם)

פסולי קבלה

בענין אם קבלת פסול עושה שירים, עי' בערך זריקה סק"ו.

בענין אם אפשר להוסיף ולקבל עוד דם אחרי שכבר נתן מתנה אחת.

צ"א.

קדשים - קרבנות

א. החיוב של "משמרת", והלאו של **בכל קודש לא תגע**.

בענין אם הציווי של משמרת נאמר רק על תרומה או האם גם על קדשים.

מ"ה (קטע ראשון).

דברי האחיעזר שעל מעשר שני יש חיוב של משמרת אבל לא הלאו של בכל קודש לא תגע.

מ"ה (קטע "ועוד ביאר" וקטע "ועוד הקשה").

המחלוקת בין רבי יוחנן וריש לקיש אם טמא שנגע בקודש לוקה משום בכל קודש לא תגע (ריש לקיש) או האם אינו לוקה (רבי יוחנן) ושככל קודש לא תגע איירי בתרומה.

מ"ה - נ"א.

דברי הרמב"ם שאינו לוקה אבל איסורא איכא, ושי"ל שהיינו משום "משמרת".

מ"ו (קטע ראשון).

פירושו של הר"ש מדרויש שהביאו תוס' שרבי יוחנן סובר שהפסוק אינו בא לקבוע לאו אלא לומר רק שטבול יום פוסל את התרומה.

מ"ו (קטע (וע"ע ברמב"ם)).

דברי האחיעזר שמצד "משמרת" היכא שבין כך הולך לאיבוד אין מניעה לטמא, וכן מצד "משמרת" אסור לגרום טומאה גם היכא שאינו נוגע בו וכגון לזורקו לתוך דברים טמאים, אבל בכל קודש לא תגע הוא לאו על נגיעה, ולכן אסור לטמא לנגוע בקודש או בתרומה אפילו אם הוא בין כך הולך לאיבוד, וכן אם יזרקו לתוך טומאה אינו עובר על הלאו הנ"ל כיון שאינו נוגע בו, ושהמאירי כתב ששפיר עובר גם כשהוא זורקו לתוך טומאה, אבל רק היכא שהוא עושה מעשה גמור, כגון כשזרק לתוך טומאה, אבל לא היכא שטימא ע"י גרמא.

מ"ה (קטע ראשון וקטע "ובסק"ג" וקטע "וכתב שבלי").

דברי האחיעזר שהיכא שכבר נטמא אין לאו של בכל קודש לא תגע. ושיש לדון על היכא שכבר נפסל בפסול אחר. ודברי הירושלמי שהיכא שנפסל בהיסח הדעת מותר לטמאו, וכתב האחיעזר שממילא כל היכא שהולך לאיבוד מותר לטמאו שהרי אם הולך לאיבוד כבר נפסל בהיסח הדעת.

מ"ה (קטע אחרון).

ב. אכילת קדשים בטומאת הגוף או בטומאת בשר

המחלוקת בין רבי יוחנן וריש לקיש בטמא

שאוכל בשר קודש קודם זריקת הדם, ופסקו של הרמב"ם בזה.

מ"ו (קטע "ברם להלן" ולהלן שם).

וכן פסקו לענין זר.

מ"ו (קטע אחרון).

המחלוקת בין אב"י ור"ב מה הם סוברים בטהור שאכל בשר טמא לפני זריקת הדם.

נ"ב.

דברי הגר"ז שאינו לוקה בהציוור הנ"ל משום הלאו של אוכל פסולי המוקדשין, כי הלאו של אוכל פסולי המוקדשין קאי רק על היכא שכל הקרבן פסול כגון בפסול מחשבה, ולא על היכא שנפסל רק חלק וכגון כשהבשר נטמא.

נ"ח.

"והבשר לרבות עצים ולבונה".

נ"ב - ס"ז.

שיטת הרמב"ם שטבול יום שאכל קודש אינו חייב כרת.

מ"ו (קטע "מיהו על מה").

ביאורו של הגר"ח בההיקש של "כיון דלא קרינא ב"י וטומאתו עליו (ונכרתה) לא קרינא ב"י והבשר אשר יגע בכל טמא".

ס"א.

בענין מה שהקננים והטלפים אינם מפגלים ואינם מתפגלים, האם זה כולל גם את החלק שקרוב להבשר שאם חותכים בו יוצא דם. וכן לענין נותר וטמא ואיסור טריפה ונבילה ובהמה טמאה.

ק"ה, ק"י (קטע "ועי' ברמב"ם").

ג. קרבנו של עכו"ם

בענין אם קרבנו של עכו"ם קדוש באותו סוג של קדושה כמו קרבנו של ישראל, או האם הוא קדוש בסוג אחר של קדושה.

ק"פ.

שגוי יכול להקריב בכמה שלו גם ח"י, אבל רק לעולה אבל לא לשלמים, אפילו לפי המ"ד שסובר שגוי יכול להקריב גם שלמים.

ס"ח.

ויכול להקריב גם עוף אבל לא בהמה טמאה. ע"ז.

בענין אם גוי מביא נסכים.

קע"ט.

קדשי עכו"ם לענין שחוטי חוץ, פיגול נותר וטמא, מעילה, וריצוי ציץ.

ק"פ.

ד. אכילת קדשים

שהבשר אסור באכילה עד שיקטירו את כל האימורין ולא סגי במקצת.

קכ"ד (קטע "ועי' במקדש דוד").

הגדר של "כהנים אוכלים ובעלים מתכפרים": בענין אם היכא שהבשר של הקרבן קיים הרי אכילת כהנים מעכבת את עיקר הכפרה, או האם גם בלי אכילת הכהנים ישנה לעיקר הכפרה ע"י הזריקה, רק שאין כפרה שלימה וע"י אכילתם יש כפרה שלימה, והיכא שנאבד הבשר ואינם אוכלים י"ל שחסרה באמת מדריגה זו של כפרה.

קס"ב.

הדרך שיש מצות אכילת קדשים רק על חלקים של הבהמה והעוף ששייך על אכילתו שם של אכילה של "למשחה".

קט"ו, קט"ז, קי"ז.

דברי התורה כהנים שהמוראה של חטאת עוף נאכלת. ובענין אם הכוונה היא שיש מצות אכילת קדשים לאוכלה, או האם זה רק רשות. ושיטת הרמב"ם שאפשר ליהנות ממנה, רק שאין חיוב מעילה.

והמוראה של עולת העוף נזרקה לבית הדשן.

קט"ו.

הדרך שאכילת עור האלי' אינה אכילה של "למשחה", ומשום כך אין מצוה לאוכלו אלא רק רשות.

קט"ו.

ה. פסולי המוקדשין

בענין ארבעה סוגים של המקדיש קרבן מדבר שהוא מאיסורי המזבח: א', המקדיש בעל מום, ב', המקדיש נקיבה לעולה או

לאשם, ג', המקדיש טומטום ואנדרוגינוס וטריפה וכלאים ויוצא דופן ובהמה טמאה, ד', המקדיש רובע ונרבע ומוקצה ונעבד ואתנן ומחיר כלב. ובענין אם חל קדושת הגוף, או רק קדושת דמים, או לא כלום.

זבחים ג': קפ"ד.

בענין המקדיש למזבח דברים שהם פסולים לקרבן - איזו סוג של קדושה חלה.

בסוף הכרך "בענין המקדיש לקרבן איסורי מזבח".

לפי הרמב"ן הלאו של אוכל פסולי המוקדשין הוא הפסוק שכתוב "לא יאכל כי קדש הוא" דרשינן "כל שבקדש פסול, בא הכתוב ליתן לא תעשה על אכילתו" (פסחים דף כ"ד ע"א), ואילו הרמב"ם בפ"ח מפסוה"מ ה"ג סובר שכל שבקודש פסול קאי רק על פיגול ונותר (ואולי לפי הרמב"ם ילקה משום הלאו הזה על פיגול גם לפני שקרבו כל מתיריו, ואולי גם בנותר בליל שלישי אע"פ שאין עוד חיוב כרת, מיהו אולי צריכים את השם של נותר), אבל על שאר פסולים לוקין משום לא תאכלו כל תועבה (ובפיגול ונותר ילקה שנים).

נ"ח.

ספיקת המשנה למלך אם אכל מקרבן שנתפגל מן החלקים שאינן ראויים לאכילה, כגון עור, אשר אינו חייב בכה"ג את הכרת של אכילת פיגול, האם הוא לוקה משום אכילת פסולי המוקדשין.

ק"ז.

ו. בעל מום

עוד בענין שמקדיש בעל מום למזבח לוקה. ע"ב, ע"ג.

הדרך שהמקריב בעל מום עובר בלאו רק אם הקדיש אותו.

ס"ט, ע"ב, ע"ד.

המקדיש בעל מום למזבח נעשה קדוש בקדושת דמים וזה מספיק כדי לא לעבור על חולין בעזרה.

ע"ד.

דרכו של הגר"ח שבבעל מום נאמר רק שאי אפשר שקדושת הגוף תחול עליו, אלא רק קדושת דמים, אבל אם הקדישו ואח"כ

הומם לא פקעה הקדושת הגוף, ולכן הדין הוא שמימר וממירים בו, אבל בטריפה וטומטום וכדומה נאמר שאינם יכולים להיות קדושים בקדושת הגוף, ולכן אם הקדיש ואח"כ נעשה טריפה אינו ממיר ואין ממירים בו.

זבחים ג': קפ"ד (קטע "ושוב כתב" וקטע אחרון).

דרכו של הגר"ח שהטעם לומר שעל בעל מום לא חלה קדושת הגוף אינו משום גוף המום, אלא משום שאם תחול הרי תהי' לו פדיון והמהות של קדושת הגוף היא דבר שאין לו פדיון, אבל על בעל מום עובר קדושת הגוף שפיר יכולה שפיר לחול כי אע"פ שעכשיו יש לו פדיון, אבל מכיון שלאחר שהמום יעבור לא יהי' לו פדיון, ועל הרי הוא נחשב דבר שאין לו פדיון. ועל טומטום ואנדרוגינוס וכדומה לא חלה קדושת הגוף אע"פ שאם היתה חלה לא הי' לו פדיון, אבל בהם נאמר שעצם שם הפסול גורם שאין קדושת הגוף חלה.

זבחים ג': קפ"ד (קטע "והסיק").

שעל בהמת חולין שהיא בעלת מום אין איסור של חולין בעזרה.

ע"ד.

דברי הרמב"ם שאם הקדיש את הבעל מום לשלמים הרי הוא עובר על מקריב רק אם הקריב את האימורין אבל לא אם הקריב שאר האברים.

ע"ב.

דברי הרמב"ם שהמקריב רובע או נרבע אינו לוקה.

ע"ב.

הקושיא שבשוחט רובע ונרבע לקרבן, למה אין השחיטה נחשבת מום, כי אינה בגדר שחיטת קדשים, כי הבהמה פסולה, וא"כ ילקה על הזריקה ועל ההקטרה משום מקריב בעל מום.

ז. חי'

ע"י עוד בערך תרי"ג מצות.

הנה רבי יוחנן סובר שהמקריב חי' טהורה

ע"ב, ע"ג, ע"ד.

ח. בהמה טמאה

בענין המקדיש בהמה טמאה למזבח.

קפ"ד (קטע "ובפט"ו").

שיטת הרמב"ם שהמקטיר אברי בהמה טמאה לוקה כמו בעל מום.

ובענין אם כוונתו היא דהוי ממש בגדר בעל מום, או האם כוונתו היא דילפינן ק"ו מבעל מום, או האם כוונתו היא ש"חד דינא הוא" עם אוכל בהמה טמאה (ומה שהזכיר בעל מום הרי זה רק לדוגמא), או האם כוונתו היא לבנין אב מאוכל בהמה טמאה. ע"ו.

ונקט הגרי"ז שחייב רק על הקטרה אבל לא על שאר העבודות. וכן שחייב אפילו אם לא הקדיש את הבהמה. וכן שיתכן שחייב על כל האיברים ולא רק האימורים.

ע"ו (קטע "ועי' בחידושי הגרי"ז").

מיהו המנ"ח כתב שי"ל שחייב גם על ההקדש ועל השחיטה ועל הזריקה.

ע"ו (קטע "ועי' במנ"ח").

האם מן הבקר ומן הצאן ממעט בהמה טמאה כי אינה בכלל בקר וצאן ובעינן דוקא בקר וצאן, ושם האיסור הוא העדר בקר וצאן, או האם זה מיעוט מיוחד על השם של בהמה טמאה, ושם האיסור הוא בהמה טמאה ע"ז.

קטורת

פסקו של הרמב"ם שאסור להיות בהיכל רק בשעת הקטרת הקטורת, ודלא כמו ביום כיפור שאסור להיות שם מאז שנכנס לשם הכהן גדול.

קכ"ז (קטע "ויש להביא").

קיפה

בענין קיפה בנוגע לטומאת אוכלין (ופיגול). ק"כ.

קרבן בכור

בענין מנלן שבכור טעון הקטרת אימורין על המזבח. קנ"ז.

הרי הוא בגדר עובר על דברי הרב, ואילו ריש לקיש סובר שהוא בגדר מוסיף על דברי הרב. ופירש"י שלפי ריש לקיש הרי זה בגדר רשות. ויש לעיין לפי רבי יוחנן שסובר שאינה בגדר רשות, האם זה רק בגדר ביטול מצות עשה להקריב צאן ובקר, או האם זה בגדר איסור עשה. ואם זה בגדר איסור עשה האם האיסור עשה הוא על השם של חי', או האם הוא על זה שאינו בקר וצאן. ס"ז.

בענין למה פירש"י שלפי ריש לקיש הקרבת חי' היא בגדר רשות, ולא פי' שהמקריב הוא בגדר מבטל מצות עשה, אבל אינו בגדר עובר על איסור כמו לפי רבי יוחנן. ע"ה.

פירש"י הנ"ל, ופירושים אחרים בדברי ריש לקיש.

ע"ט.

הדרך שלפי ריש לקיש הרי החי' נחשבת ממש בגדר קרבן (והיא יכולה להיות רק עולה אבל אינה יכולה להיות שלמים). והדרך שאינה בגדר קרבן אלא כוונתו היא רק שאם הקריב אותה אינה נאסרת באכילה משום לא תאכלו כל תועבה. וגם לא משום חולין בעזרה כי היא קדושה לכה"פ בקדושת בדק הבית. והדרך שאינה קדושה כלל רק שאין משום חולין בעזרה כי איירי שהוא מעלהו לשם עצים.

ס"ח.

עוד בענין למה אינו עובר על חולין בעזרה. ע"ב, ע"ג, ע"ד.

הדרך שלפי רבי יוחנן המקריב חי' עובר באיסור עשה רק אם הקדיש אותה, ושכן הוא גם במקריב בעל מום.

ס"ט.

שהמקדיש נקיבה לעולה לוקה משום מקדיש בעל מום.

ע"ג, בסוף הכרך "בענין המקדיש לקרבן איסורי מזבח".

בענין למה המקדיש או המקריב חי' אינו עובר על הלאו של מקריב בעל מום כמו המקדיש או מקריב נקיבה לעולה או אשם.

בענין מה שבכור בעל מום ניתן לכהן.
ק"ס.

פסקי הרמב"ם שבפ"ח מהל' חמץ ומצה ה"ז פסק שברכות פסח זבח אינן פוטרות זו את זו, ובפ"ה מהל' מעה"ק ה"ז כתב שמתן דם של בכור מעשר ופסח ילפינן מואת דמם תזריק ובכל זאת כתב שהם בשפיכה, וגם בסוף פ"ג מהל' קרבן פסח פסק שדם פסח הוא בשפיכה, ובפ"ב מהל' פסוה"מ ה"א פסק שכל הניתנין על המזבח החיצון שנתנן במתנה אחת כיפר מודם זבחיך ישפך, ובה"ב כתב שמפסוק זה ילפינן גם שהניתנין בזריקה שנתן בשפיכה יצא.

קנ"ט.

דרכו של הלח"מ שלפי הרמב"ם להלכה בכור ומעשר הם לכתחילה בזריקה ובדיעבד בשפיכה, ופסח הוא לכתחילה בשפיכה, ודרכו של הקרן אורה שלפי הרמב"ם כולם הם לכתחילה בשפיכה, ובדיעבד בזריקה (והיינו בין לפי רבי יוסי הגלילי ובין לפי רבי ישמעאל, ודלא כרש"י שלפי ריה"ג כולם בזריקה).

קנ"ט.

קרבן חגיגה

שאע"פ שיש חיוב להביא קרבן חגיגה אבל הקרבן עצמו הוא בגדר קרבן נדבה.
נדרים: פרק כל כנויי קנ"ו.

חומש: פ"ב בחקותי, וכל מעשר בקר וצאן וגו' העשירי יהי קדש לה' (כ"ז, ל"ב) סק"ב.

שיטת הרמב"ם שיוצאים ידי קרבן חגיגה עם מעשר בהמה, ודברי תוס' שנראים לא כן.
זבחים א': כ"ז.

בענין היכא שאמר באמצע השנה שלמי חגיגה עלי, האם הוא מתחייב בשלמים רגילים כי הריצויי שלמי חגיגה מרצה הרי הוא אותו ריצוי כמו בקרבן שלמים רגיל, וממילא הרי זה כמו נודר שלמים, או האם אינו יכול לנדור קרבן כזה אלא מחויב ועומד הוא בבא חג.

נדרים: פרק כל כנויי מ"ז (קטע "ועוד").

קרבן חגיגת ארבעה עשר.

מה שמבואר ברמב"ם שאע"פ שבשלמים רגילים עוברים על לא תותירו מיד בליל שלישי, בחגיגת ארבעה עשר, אע"פ שגם היא קרבן שלמים, ונאכלת לשני ימים ולילה אחד לשיטת הרמב"ם, עוברים בלא תותירו רק ביום ט"ז בבוקר.

קכ"ה.

הדעה בגמ' ש"לא ילין חלב חגי עד בוקר" איירי בחגיגת ארבעה עשר.

קנ"ז.

קרבן חטאת יחיד

א. הקרבנות

הנה היכא שנתן את המתנה הראשונה כתיקנה ואת השני' במחשבת פיגול הרי החטאת כשירה כי בדיעבד מספיק במתנה אחת. ויש לעיין האם הוא צריך לחזור ולתת את אותה מתנה שפיגול בה, או האם אמרינן שכבר נפסלה אותה זריקה ואי אפשר לחזור עלי', ואם נאמר שאי אפשר לתקנה האם הוא צריך לתת את שתי המתנות האחרונות כי כל מתנה ומתנה היא קיום בפני עצמה, או האם כולן הן קיום אחד וא"כ אין ענין לעשות רק מקצתן.

קנ"ב.

דינו של השפת אמת בענין מה שבית הלל סוברים שבחטאת רק מתנה אחת מעכבת, האם אותה מתנה צריכה להיות על הקרן, או האם סגי בדיעבד בלמעלה מחוט הסיקרא.

קס"ג.

בענין אם גם בחטאת מהני בדיעבד שפיכה (כמו בשאר קרבנות שהניתנין בזריקה שנתנן בשפיכה יצא), דהיינו שלא בנתינת אצבע.

קס"ו.

דברי הגר"ח שאחרי שנתן מתנה אחת חל כבר שם של שירים על מה שנשאר בתוך הכוס, ובכל זאת יש על הנשאר גם דין של זריקה ואפשר להשתמש בו בשביל שאר הג' מתנות.

ע"ח סק"ב (קטע "וראיתי מקשים").

והמוראה של עולת העוף נזרקה לבית הדרשן.
קט"ו.

קרבן יולדת

דברי הקר"א שאם יולדת הפרישה עולתה ומתה אין הבת שהיא ג"כ יולדת יכולה לצאת ידי חובתה בעולה זו.
קמ"ח.

קרבן מעשר בהמה

בענין מנלן שמעשר טעון הקטרת אימורין על המזבח.
קנ"ז.

פסקי הרמב"ם שבפ"ח מהל' חמץ ומצה ה"ז פסק שברכות פסח זבח אינן פטורות זו את זו, ובפ"ה מהל' מעה"ק הי"ז כתב שמתן דם של בכור מעשר ופסח ילפינן מואת דמם תזרוק ובכל זאת כתב שהם בשפיכה, וגם בסוף פ"ג מהל' קרבן פסח פסק שדם פסח הוא בשפיכה, ובפ"ב מהל' פסוה"מ ה"א פסק שכל הניתנין על המזבח החיצון שנתנן במתנה אחת כיפר מודם זבחיך ישפך, ובה"ב כתב שמפסוק זה ילפינן גם שהניתנין בזריקה שנתן בשפיכה יצא.
קנ"ט.

דרכו של הלח"מ שלפי הרמב"ם להלכה בכור ומעשר הם לכתחילה בזריקה ובדיעבד בשפיכה, ופסח הוא לכתחילה בשפיכה, ודרכו של הקרן אורה שלפי הרמב"ם כולם הם לכתחילה בשפיכה, ובדיעבד בזריקה (והיינו בין לפי רבי יוסי הגלילי ובין לפי רבי ישמעאל, ודלא כרש"י שלפי ריה"ג כולם בזריקה).
קנ"ט.

קרבן עולה

בענין עצמות עולה שפירשו.
ק"ד.

דברי התורת כהנים שהמוראה של חטאת עוף נאכלת. ובענין אם הכוונה היא שיש מצות אכילת קדשים לאוכלה, או האם זה רק רשות. ושיטת הרמב"ם שאסור ליהנות ממנה, רק שאין חיוב מעילה.

הדרך שאע"פ שהג' מתנות האחרונות של חטאת אינן מעכבות את הכפרה, אבל כשהוא עושה אותן הרי הכפרה נעשית גם על ידן (ולכאורה כן הוא גם בשאר הקרבנות לענין כפרה וריצוי).

ק"ע (קטע "והנה בחי' הגרי"ז" ולהלן שם).

ב. נכנס דמה לפני

דברי רבי יהודה שפסול רק אם הכניס במזיד ולא בשוגג, וכן שדוקא אם כיפר על המזבח הפנימי.
קכ"ז.

שיטת הרמב"ם בפ"ב מפסולי המוקדשין הט"ז שפסק כרבי יהודה לחלק בין שוגג למזיד אבל רק בנוגע לכניסה לחוד כשלא כיפר, דרק אם נכנס במזיד פסול, אבל אם כיפר הרי זה פסול אפילו אם הי' שוגג.
קמ"ב.

דברי הגרי"ז שהטעם למה צריכים שיכניס וגם יכפר, אין זה בגלל שצריכים את פעולת הזריקה כדי לפסול את הקרבן, אלא בגלל שצריכים את האופי של "לכפר".

קכ"ז (קטע "ובספר מנחת אברהם").

דברי הרמב"ן שהא שצריכים על מנת לכפר, וכן למ"ד שצריכים כיפר ממש, הכוונה היא שצריכים את המתנות של חטאות הפנימיות.

קכ"ז (קטע "מיהו י"ל שגם").

דברי רבי אלעזר שסגי בנכנס לכפר אע"פ שלא כיפר.

קכ"ז (קטע "ויש להביא").

בענין אם בשביל "הובא דמה" צריכים הולכה כשירה, ולא הולכה ביד שמאל, או הולכה שלא ברגל, או כשיש חציצה בין רגלו להרצפה.

קכ"ז (קטע "ג"י" ולהלן שם).

דברי התורת כהנים שהמוראה של חטאת עוף נאכלת. ובענין אם הכוונה היא שיש מצות אכילת קדשים לאוכלה, או האם זה רק רשות. ושיטת הרמב"ם שאסור ליהנות ממנה, רק שאין חיוב מעילה.

רק רשות. ושיטת הרמב"ם שאסור ליהנות ממנה, רק שאין חיוב מעילה. והמוראה של עולת העוף נזרקה לבית הדשן. קט"ו.

קרבן עצים

בענין אם הקרבת עצים היא בגדר קרבן. ס"ב (קטע "ותי" שמוכרחים לומר"), ס"ח.

קרבן פסח

הדרך שאכילת מצה כל שבעה ולא חמץ, מוסיפה תוספת קיום בהקרבן פסח של י"ד, כלומר שנאמר בדיני קרבן פסח שיבואו אחריו ז' ימים של אכילת מצה ולא חמץ. קמ"ח.
פסקו של הרמב"ם שגידין שסופן להקשות אין נמנין עליהן, ומשמע שאם אין סופן להקשות שפיר נמנין עליהן. ק"ו.

פסקי הרמב"ם שבפ"ח מהל' חמץ ומצה ה"ז פסק שברכות פסח זבחה אינן פוטרות זו את זו, ובפ"ה מהל' מעה"ק הי"ז כתב שמתן דם של בכור מעשר ופסח ילפינן מואת דמם תזרוק ובכל זאת כתב שהם בשפיכה, וגם בסוף פ"ג מהל' קרבן פסח פסק שדם פסח הוא בשפיכה, ובפ"ב מהל' פסוה"מ ה"א פסק שכל הניתנין על המזבח החיצון שנתנן במתנה אחת כיפר מודם זבחיך ישפך, ובה"ב כתב שמפסוק זה ילפינן גם שהניתנין בזריקה שנתן בשפיכה יצא. קנ"ט.

דרכו של הלח"מ שלפי הרמב"ם להלכה בכור ומעשר הם לכתחילה בזריקה ובדיעבד בשפיכה, ופסח הוא לכתחילה בשפיכה, ודרכו של הקרן אורה שלפי הרמב"ם כולם הם לכתחילה בשפיכה, ובדיעבד בזריקה (והיינו בין לפי רבי יוסי הגלילי ובין לפי רבי ישמעאל, ודלא כרש"י שלפי ריה"ג כולם בזריקה). קנ"ט.

"בשר פסח שלא נצלה חייבין עליו משום

טומאה" (כלומר אם אכל אותו בטומאה הגוף).

קמ"ו.

שהדין של צלי אינו רק בגדר תנאי במצות אכילת פסח, אלא הרי הוא גם דין במצות הקרבת הקרבן, ואם נאכל נא או מבושל ולא צלי חסר לא רק במצות אכילת פסח אלא חסר גם במצות הקרבת הקרבן (אבל לא לעיכובא), משא"כ "על מצות ומרורים יאכלוהו" הוא רק דין במצות האכילה. קמ"ח.

דברי בן עזאי שמותר פסח נאכל צלי.

קמ"ח.

בענין מנלן שקרבן פסח צריך הקטרת אימורין על המזבח.

קנ"ז.

בענין במה איירי הפסוק שכתוב ולא ולא ילין חלב חגי עד בוקר. קנ"ז.

קרבן שלמים

שעוברים על לא תותירו מיד בליל שלישי. קכ"ה.

קרבן תודה

"לחמי תודה שלא הורמו חייבין עליהן משום טומאה" (כלומר אם אכל אותם טומאת הגוף).

קמ"ו, קמ"ט.

שתרומת לחמי תודה אינה רק ענין של מצוה, אלא הרי זה מתיר את הלחמים באכילה בדרך מתיר כמו זריקת הדם והקטרת אימורין. קמ"ט.

מה שצידד המנחת חינוך לומר שיש חיוב מיתה בידי שמים על אכילת החלות לפני הרמה כמו שיש חיוב מיתה על אכילת טבל לפני הפרשת תרומה.

קמ"ט.

קרבן תמיד - השלמה

בענין אם העשה של השלמה הוא בגדר איסור עשה שעובר המקריב אחרי התמיד,

או האם הוא בגדר קיום עשה, דהיינו שהעובדא שהוא מקריב לפני התמיד ולא אחרי התמיד הרי זה נחשב קיום מצות עשה. ס"ז.

בענין אם האיסור עשה הוא העובדא שהוא מקריב אחרי התמיד של בין הערבים, או האם האיסור הוא העובדא שאינו מקיים את הדין בהקרבן להקריבו קודם התמיד של בין הערבים א"נ הדין של התמיד להיות נקרב אחרון. ס"ז.

שהרמב"ן מונה "עלי" השלם כל הקרבנות כולם למצות עשה בתרי"ג, והרמב"ם אינו מונה דבר זה. ס"ז.

קרנים

בענין מה שהקרנים והטלפים אינם מפגלים ואינם מתפגלים, האם זה כולל גם את החלק שקרוב להבשר שאם חותכים בו יוצא דם. וכן לענין נותר וטמא ואיסור טריפה ונבילה ובהמה טמאה. ק"ה, ק"י (קטע "ועי' ברמב"ם").

שגגות

המ"ד שסובר שהיכא שאכל כמה כזיתים של חלב בהעלם אחד הרי הוא חייב חטאת על כל כזית וכזית. ל' בהערה הראשונה.

שחיטה

שנשים שוחטות לכתחילה. א** סק"ה סק"ו סק"ז.

שכר ועונש

שיטת הראשונים בנוגע להמהות של כרת וערירי. כ' (קטע "ולפי הדיחוי").

שיליא

המשנה בחולין דף ע"ז ע"א שאם שחט בהמה ומצא שמונח בה שיליא הרי היא מותרת לאכילה ואין בה משום אבר מן החי. ועוד תנן שם שאם מתה הבהמה אין

השיליא מטמאה טומאת נבילה, וגם לא טומאת אוכלין, אבל אם חישב עלי' לאוכלה הרי היא מטמאה טומאת אוכלין אבל גם אז אינה מטמאה טומאת נבילה.

ק"י, קי"א.

הקושיא למה אם פיגל בזבח נתפגל גם השיליא, ואילו בנוגע לטריפה ונבילה ומינים טמאים ובשר בחלב אין חייבים על שיליא, ודרכו של הפר"ח שאינו בגדר בשר אלא בגדר סתם אוכל, ולאיסור פיגול סגי בסתם אוכל, אבל בשביל טריפה והאחרים שהזכרנו צריכים בשר, והקושיות של החזו"א על דרכו.

ק"י.

הדרך שאין מפגלין בשליל ושיליא כי לא נאמר בהם הגבלת זמן אכילה ולכן לא שייך בהם מחשבת חוץ לזמנו, ולפ"ז אכתי שייך בהם מחשבת חוץ למקומו. והדרך שאין מפגלין בהם משום מיעוט בהפסוק שנאמר בו שאין בהם מחשבת חוץ לזמנו, ולפ"ז שוב ילפינן מחשבת חוץ למקומו ממחשבת חוץ לזמנו.

קט"ז.

הדרך בתוס' שכוונת התורה כהנים שהביאו היא למעט שליל ושיליא ממצות שריפת נותר. והקושיא שלפ"ז למה נחשב הלאו של נותר בגדר לאו הניתק לעשה, הלא הלאו נהג ביותר ציורים מהעשה, דהיינו של שיליא. והסובר שכמו שאין בשליל מצות שריפה ה"ה שאין לאו של נותר, וכוונת הגמ' בתמורה שאמרה שיש לה פסיקת זמן, היא רק שאחרי הזמן הרי היא נפסלת, א"נ שחזור האיסור מעילה שהסתלק אחרי זריקה.

קי"ז.

שיטת היראים שחייבים על שיליא משום נבילה אבל לא בשביל בשר בחלב.

ק"י.

הדרכים לחלק בין פיגול לנותר וטמא לפי השיטה שאין על שיליא חיוב משום נותר וטמא.

ק"י (קטע "ולהלן שם" וקטע אחרון), קי"א.

דרכו של הראב"ד שאין נותר בשליל כי ולדות קדשים בהוויתן הן קדושים, ובשיליא כי פירשא בעלמא הוא, אבל פיגול יש מריבויא דהאכל יאכל אע"פ שבהוויתן הן קדושים, א"נ שיש פיגול כי בפיגול הרי הוא דוחהו בידיים.

קי"ט.

בענין למה שיליא מתפגל עם הזבח משא"כ ביצים וחלב.

קי"א.

דרכו של החשק שלמה שחלב וביצים מתפגלין את הזבח אבל לא מתפגלין (היפך משליל ושיליא ומוראה ובשר פרים הנשרפין), ושוב דחה דרך זה.

קי"א.

קי"ז.

תרומות ומעשרות

מעשר שני - כללי - חילול

דברי האחיעזר שבמעשר שני יש חיוב של "משמרת" אבל לא הלאו של בכל קודש לא תגע.

מ"ה (קטע "ועוד ביאר" וקטע "ועוד הקשה").

דברי הפני יהושע שמותר לגרום טומאה למעשר שני.

מ"ה (קטע "ועיי"ש שהביא").

תרי"ג מצות

דברי הרמב"ם בספר המצות בשורש י"א שאין למנות חלקי המצוה למצות בפני עצמן.

ס"ז.

בענין מה שהרמב"ן מונה "עלי" השלם כל הקרבנות כולם" למצות עשה, והרמב"ם אינו מונה דבר זה.

ס"ז.

בענין מה שהרמב"ן מונה למצות עשה להקריב דוקא המינים שפרטה התורה ולא חי', והרמב"ם אינו מונה דבר זה.

ס"ז.

בענין אם הרמב"ם מונה בכלל תרי"ג דבר שאינו בגדר מצוה חיובית אלא בגדר איסור עשה.

ס"ז.

שליחות

בענין אם יסוד הדין של שליחות הוא שהשליח נחשב הבעל דבר וכאילו נעשה הוא המשלח, או האם אינו נחשב בעל דבר רק שהמעשה שלו נחשב המעשה של המשלח.

קפ"ג בהערה הראשונה.

בענין נשתטה המשלח.

קפ"ג בהערה הראשונה.

תמורה

דברי הרמב"ם בענין למה לוקין על הלאו של תמורה, ולא אמרינן שהוא ניתק להעשה של והי' הוא ותמורתו יהי' קודש.